Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 189 (4834).
23 АВГУСТ 1982 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ПРАВДА» саҳифаларида

◆ Румин халқининг миллий байрами— мамлакат фашистлар асоратидан озод қилинган куннинг 38 йиллиги муносабати билан Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқларнинг Руминия Коммунистик партияси Бош секретари, Руминия Социалистик Республикасининг Президенти Николае Чаушеску ва Руминия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Бош министри Константин Дэскэлэскуга йўллаган табрик телеграммалари эълон қилинган.

◆ «Халқ иродаси билан ташкил топган» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

Пойтахтимиздаги геология-разведка тажриба-механика заводи коллективи шонли сана —СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ташкил қилинган зарбдор меҳнат вахтасида фидокорона меҳнат қилмоқда. Г. Безменов ана шу корхонанинг илғор ишчиларидан саналади. У ойлик план топшириқларини 140—150 процентга етказиб бажариш билан тенгдошларига ўрнак кўрсатмоқда.

СУРАТДА: Г. Безменов.

М. Нуриддинов фотоси.

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ШАХДАМ ОДИМЛАРИ

Бугун автоном республикаларга бағишланган 42-зарбдор ҳафта бошланди

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

БУГУН

1-ғишт заводлари бошқармаси йил бошидан буён қурилиш ташкилотларига етказиб берган маҳсулоти 24 миллион донадан ошиб кетди. Корхонанинг азамат коллективи планга қўшимча 220 минг дона ғишт ишлаб чиқаришга эришди.

Қурилиш индустриясининг миришкорлари бу йил кўзлаётган марра 40 миллион дона ғиштдан иборат. 1 миллион ғишт планга қўшимча ишлаб чиқарилади.

Корхона ўзининг асосий маҳсулотини 4-қурилиш тресги генерал Петров кўчасида бунёд этаётган иккита уй-жой биноси, кибернетика институтида янги илмий корпуслар, Роза Люксембург номли болалар шифохонасининг янги бинолари учун етказиб бермоқда.

Бундан ташқари 3-қурилиш тресги Абдулла Қаҳҳор кўчасида бунёд этаётган абразив комбинатининг янги ишлаб чиқариш корпуслари учун ҳам шу корхона ғиштидан фойдаланмоқда.

Оҳангарон шоссесида, Юлиус Фучик кўчасида, Сергелидаги мактабларда, трактор заводининг янги ишлаб чиқариш корпусларида, Наримонов шаҳарчасидаги янги уй-жой биноси қурилишида 1-ғишт заводлари бошқармасининг маҳсулоти қўл келяпти.

«Учқун» тўқимачилик галантерея бирлашмасининг бадиий безакли маҳсулотлар ишлаб чиқариш филиалида кўплаб меҳнат илғорлари бор. Филиал ишчилари СССР 60 йиллигига бағишланган социалистик мусобақада фаол иштирок этишмоқда.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) филиалнинг Л. Исаева ҳамда С. Тошпўлатова сингари илғор ишчиларини кўриб турибсиз. Бу пешқадамлар кунлик план топшириқларини 130—140 процентдан бажаришмоқда.

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ—82

МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Пойтахтимизнинг 2000 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Шу кунларда барча бу тўйни муносиб кутиб олишга шайланмоқда.

Студент қурилиш отрядларида ғайрат билан меҳнат қилаётган Абу Райҳон Беруний номидаги Халқлар дўстлиги орденли Тошкент политехника институти кимё-технология факультетининг «Пишчевик—82» отряди студент-жангчилари меҳнат семестрида шон-шараф қучмоқдалар. Улар 25 минг сўмлик ҳажмда қурилиш ишларини бажаришга аҳд қилганлар. Шу кунгача улар 30 минг сўмликдан ошириб иш бажаришди, планни 120 процент адо этилди. Бунда, айниқса, дурадгорлик бригадасида ишлаётган Дилшод Мусаев, Алишер Султонов, сувоқчилар бригадасида Зоҳит Қутпитдинов, Артур Санян, бўёқчилар бригадасида Елена Сприскова, Елена Монюхина, мозаикачилар бригадасида Энвер Асанов, Абдумалик Набиев каби ёшлар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Меҳнатдаги муваффақиятлари ва ишда ўрнаклиги учун отрядимизнинг энг сара жангчиларидан 12 киши 31-қурилиш бошқармасининг ташаккурномасини олишга сазовор бўлди.

ЭКРАНДА ИШЧИ МАДҲИ

Тельман номли маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон кинохаваскорлик студиялари фильмларининг кўриги бўлиб ўтди. Бу маданий тадбирга Тошкент, Бухоро, Фарғона ва бошқа областларнинг ҳаваскорлари замонавий мавзуда тайёрлаган ленталари олиб келинди.

Кўрикда Фарғона кино ҳаваскорларининг «Наврўз байрами», Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Сириус» студияси тайёрлаган «Ойнадаги гул», область касаба союзлари совети қошидаги «Кичик экран» студиясининг «Афғонистон болалари Ўзбекистонда» фильми ва бошқа кўпгина ленталар томошабинларга манзур бўлди.

Ҳозирги пайтда республикада 185 та ҳаваскорлик киностудияси ишлаб турибди. Уларда йилига 300-400 картина яратилмоқда.

Чирчиқдаги ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмалар заводи «Сплав» студиясининг «Анор», «Сириуснинг» «Проблемалар, проблемалар» фильмлари Чехословакияда ўтказилган халқаро кўрикда юксак баҳоланди.

КОЛЛЕКТИВ ПЕШҚАДАМ

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақада актив иштирок этаётган 143-автобаза коллективи шонли юбилей кунини меҳнатда катта зафарлар билан кутиб олиш ниятида меҳнат қилмоқда. Бригадалар аро социалистик мусобақада А. Абдушукуров бошлиқ бригада пешқадамлик қилиб келмоқда. Бу коллектив 1975 йилда ташкил этилган бўлиб, 1981 йилдан бошлаб эса бригада пудрати асосида меҳнат қилмоқда.

Бригада пудрати туфайли улар ойлик план-топшириқларни ошириб адо этмоқда ва ҳар зарбдор ҳафталикни қувончли кўрсаткичлар билан якунлашга эришмоқдалар. Уларнинг баракали меҳнати натижасида шаҳар алоқа бўлимларида иш бир текис кетмоқда, хат ва бошқа алоқа воситалари тегишли манзилларга ўз вақтида етказилмоқда.

Шу кунларда бригада коллективи иш кўламини янада кенгайтириш йўлларини қидирмоқда. Коллектив ойлик планни 107-109 процентдан адо этмоқда.

Янги ўқув йили тараддуди

ЎҚИШ ЗАМОНАВИЙ БИНОДА БОШЛАНДИ

БУГУН

Сергели районидаги «Қуйлиқ—5Б» микрорайонида янги замонавий ўрта мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Қурилиш ишларини 3-қурилиш трестининг азаматлари олиб бордилар. Олтита ўқув блокидан иборат бўлган бино темир-бетон йирик блоклардан қад кўтарган. Мактаб территориясида болаларга қувонч бағишлайдиган бассейн ҳам қурилиши тугалланди. Бунёдкорлик ишларига 800 минг сўмлик капитал маблағ сарфланди. Шу кунларда рус ва ўзбек тилларида ўқитиладиган бу 47-мактаб янги биносида сўнгги тозалаш ишлари боряпти.

Районда ўқувчиларни мамнун этадиган яна бир янгилик юз беряпти. «Сергели—4» микрорайонида 1880 ўқувчини ўз бағрига оладиган 104-мактабда қурилиш ишлари тезкорлик билан олиб борилмоқда. Бу мактаб биноси ҳам типовой лойиҳа асосида қад кўтарган бўлиб, у темир бетонли йирик панеллардан қурилган.

Сергели райони ўқувчилари янги ўқув йилини ўнта ўрта мактаб биносида бошлайдилар. Улардаги ёруғ синф хоналарини 10 мингдан зиёд ўқувчи эгаллайди. Янги ўқув йилини намунали бошлаш учун барча тайёргарлик ишлари ниҳоясига етиб бормоқда.

МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАНАДИ

Ленинск шаҳрида очилган янги индустриал техникумга ўқувчилар қабул қилинди. Техникум Тошкент трактор заводининг филиали — прицеплар тайёрлайдиган завод учун мутахассислар тайёрлаб чиқаради. Корхона ҳали қурилмоқда, лекин унинг биринчи навбати ҳозирданоқ маҳсулот бера бошлади. Бу ерда ҳар йили оғир юк кўтарадиган ва кўп йўл босадиган 60 мингтагача трактор прицепи ишлаб чиқарилади. (ЎзТАГ).

Ҳамза районидаги Невская кўчасида кўплаб тўққиз қаватли турар жой бинолари қурилмоқда. Шу кунларда 2-уйсозлик комбинатининг қурувчилари яна бир янги 180 квартали уйни монтаждан чиқариб, сайқал ишларини бошлаб юбордилар.

СУРАТДА: мазкур бинонинг олд томонидан кўриниши.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

«САЛЮТ-7» — «СОЮЗ Т-5» — «СОЮЗ Т-7»

КОСМИК КОМПЛЕКСИ ОРБИТАДА

ТАСС АХБОРОТИ

1982 йил 20 август куни Москва вақти билан соат 22 дан 32 минут ўтганда «Союз Т-7» космик кемаси Анатолий Березовой билан Валентин Лебедев бошқараётган «Салют-7» — «Союз Т-5» орбитал комплекси билан туташтирилди.

Леонид Попов, Александр Серебров ва Светлана Савицкая станция ичига ўтишганидан сўнг ер атрофи космик фазосида киши бошқарадиган «Салют-7» — «Союз Т-5» — «Союз Т-7» илмий-тадқиқот комплекси ишлай бошлади. Составида илк бор космонавт аёл ишлаётган беш кишидан иборат космонавтлар экипажи биргалашиб тадқиқотлар ўтказишга киришди.

Учиш илмий программаси етти кунга мўлжалланган ва астрофизик, техник экспериментлар бажарилишини, халқ хўжалиги турли тармоқларининг манфаатлари йўлида ер юзини кузатиш ва уни фотосуратга олишни ҳамда кўпдан-кўп медицина-биологик тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказилишини кўзда тутади.

Телеметрик информация маълумотларига кўра, «Салют-7» орбитал станцияси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Березовой, Лебедев, Попов, Серебров ва Савицкая ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

ХАЛҚАРО МАВЗУЛАРДА СУҲБАТ

ПОРТУГАЛИЯДА ЎНГЛАРНИНГ НАЙРАНГИ

Португалия парламенти бир неча ой давом этган мунозаралардан кейин конституцияга киритиладиган қўшимчаларни маъқуллади. Бу қарор мамлакат сиёсий доираларида жуда катта шов-шувга сабаб бўлди. Гап шундаки, демократик кучларнинг фикрига қараганда, давлатнинг асосий қонунга киритилган ўзгартишлар Португалияда сиёсий ҳокимият структурасини бузиш, демократик бошқарув асосларини тугатишга қаратилган. Ўнг партияларнинг найранглари ва социалистларнинг келишувчилик позициясига ўтиб олганлиги натижасида қабул қилинган конституция тузатишлари революцион кенгашнинг тугатилишини кўзда тутади ва президент ваколатларини жиддий равишда чеклаб қўяди.

Ўнгларнинг парламентдаги фитнаси реакцион кучларнинг Португалияда фашист диктатурасига чек қўйган 1974 йилги апрель революцияси ғалабаларига зарба бериш йўлидаги яна бир уриниш бўлди. Маълумки, ғалаба қилишда қуролли кучлар ҳаракати муҳим роль ўйнаган бу революция натижасида мамлакатда жиддий сиёсий, иқтисодий ва социал ўзгаришлар ўтказилиб, аграр ислоҳот бошлаб юборилган, демократик бошқарув негизларига асос солинган эди. Сўнгра ана шу ўзгаришлар давлатнинг асосий қонунида мустаҳкамланган эди.

Апрель революцияси ғалабалари Португалия реакциясида қаҳр-ғазаб уйғотди. У давлат тўнтариши қилишга уриниб кўрди, бироқ бу уринишга қақшатғич зарба берилди. Шундан кейин ўнг кучлар тактикани ўзгартириб, конституция демократик қоидалари мазмунини пучга чиқариш мақсадида уни қайта кўриб чиқиш юзасидан кампанияни кенг авж олдириб юборди. Улар фашизм улоқтириб ташлагандан кейин демократик қонунчиликка риоя этилишини ҳимоя қилиб келган революцион кенгашнинг тарқатиб юборилиши тўғрисида қарор қабул қилинишига эришдилар.

Ўнг партиялар президент ваколатларини чеклаб (у ҳарбий бошлиқларни мустақил равишда тайинлаш ва ҳукуматга ишончсизлик билдириш ҳуқуқларидан маҳрум бўлиб қолади), демократик кучлар кейинги президент сайловида қўлга киритган йирик ғалабани йўққа чиқаришга уринмоқдалар. Ўша вақтда ўнглар президентликка ўз номзодини ўтказа олмаган эдилар. Эндиликда эса улар ҳозирги давлат бошлиғининг ваколатларини кўпроқ чеклаб қўйишга жон-жаҳдлари билан интилмоқдалар. Армиянинг бевосита министрлар кабинетига бўйсундирилиши мамлакатда жиддий ташвиш туғдирмоқда. Бунинг маъноси шуки, ўнглар ҳукумати қуролли кучлардан репрессия воситаси сифатида фойдаланиш, уларни йирик капитал манфаатларини ҳимоя қилишга хизмат қилдириш имкониятига эга бўлади.

Бироқ, реакция ўз режаларининг тўла амалга оширилишига эришолмади: конституциянинг иқтисодий қурилиш ва меҳнаткашлар ҳуқуқларига оид барча қоидалари амалда ўзгаришсиз қолди. Аграр ислоҳот ва национализация тўғрисидаги қоидалар конституция текстидан чиқариб ташлангани йўқ.

Ўнгларнинг ҳаракатлари Португалияда қаҳр-ғазаб тўлқинини авж олдириб юборди. Лиссабонда уч турдаги қуролли кучлар вакиллари— офицерлар, сержантлар ва солдатларнинг учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда ўнг партияларнинг конституция демократик мазмунини йўққа чиқариш, ҳарбийларнинг мамлакат сиёсий ҳаётидаги анъанавий прогрессив ролини барбод этишга уринаётганликлари муносабати билан жиддий ташвиш билдирилди. Учрашув қатнашчилари ҳарбийлардан тузилган революцион кенгашнинг бекор қилиниши тўғрисидаги қарорни қатъий қораладилар. Улар қуролли кучлар ичида апрель революцияси ғоялари ва қуролли кучларнинг бундан саккиз йил муқаддам Португалияда манфур фашист диктатурасини улоқтириб ташлаган ҳаракати сақланиб қолинишини ёқлаб чиқдилар.

Португалия Компартияси реакция кирдикорларини кескин қоралади. Ҳукумат ва уни қўллаб-қувватлаётган партияларнинг фаолияти, шунингдек парламентда тасдиқлатиб олинган конституция тузатишларининг моҳияти, дейилади ПКП Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг эълон қилинган баёнотида,— Португалия халқи манфаатларига ва мамлакат келажагига реал хавф солмоқда. Сиёсий комиссия конституция қўшимчаларини ёқлаб овоз берган ва шу тариқа ўнг партиялар билан бир сафга ўтиб олган социалистларнинг иғвогарлик ролини ҳам кескин қоралади. Коммунистлар вужудга келган ҳозирги вазиятдаги асосий вазифа ҳукуматнинг зудлик билан истеъфога чиқиши ва парламентнинг тарқатиб юборилишига эришиш, шунингдек демократик йўл билан муддатидан илгари сайлов ўтказилишини таъминлаш қобилиятига эга бўлган ўтиш ҳукуматини тузишдан иборатдир, деб ҳисобламоқдалар. Бу чораларнинг қабул қилиниши Португалия халқи ва демократияни ҳимоя қилиш манфаатларига мос бўлиб тушади.

В. МАЛИШЕВ,
(ТАСС).

Долзарб мавзу

Мактаб бозорларига назар солсангиз...

— Ўқувчилар кўйлаги борми?
— Йўқ.
— Оқ фартукчи?
— Йўқ.
— Рангли қаламлардан борми?
— Йўқ!
—Фломастерчи?
— Йўқ!
— Биринчи синф ўқувчилари учун наборларчи?
— Йўқ!
—Бир чизиқли дафтарчи?
— Йўқ!
— Ўқувчилар учун ручкачи?
— Йўқ!

(Муҳбирларимизнинг шаҳар мактаб бозорларидаги савол-жавобларидан).

Мактаб бозорларида ўқувчилар учун яна кўплаб зарур нарсалар йўқ. Хўш, шундай экан, улар янги ўқув йили бошланишидан бир ҳафта олдин ўқувчиларга нималарни таклиф этишади?

Бу саволга жавоб топиш учун яхшиси Навоий кўчасида ташкил этилган «Ташкультторг»га қарашли 8-магазиннинг 1-филиали мактаб бозорига назар ташлайлик.

Ҳурматли оналар ва оталар, бувилар ва боболар, бу ерга шошилинггиз! Сиз қуйидаги нарсаларни сотиб олишингиз мумкин: масалан, ёзув машинкалари, «доклад учун» деб ёзилган папка ва нархи 20 сўм турадиган 50 йиллик юбилей адресига тайёрланган папкалар.

«Ташкультторг» раҳбарларининг назарида, эҳтимол, ўқувчилар бирданига машинкада ёзадиган ва доска ёнига чиққанларида «доклад учун» папкаси бўлмаса жавоб бера олмайдиган ёки мактабда ўзининг 50 ёшлик юбилейини нишонлайдиган ёши ўтганлар бўлса керак. Аммо минглаб-минглаб оддий болалар, янги ўқув йили арафасида ўзларига зарур ўқув предмети харид қилмасдан қолаётган ўғил-қизларчи!

Тўғри, шу 1-филиалда дафтарлар (фақат катак дафтар), портфеллар, Советобод «Тарандубитель» бирлашмаси ишлаб чиқарган 819-моделдаги мактаб папкалари (аммо шунчалик қўполки, унинг шақирлашидан болаларгина эмас, катталар ҳам қўрқишади) бор. Альбомлар, ластиклар, лекала ва шунга ўхшаш майда-чуйдалар ҳам топилади. Аммо булар бутун йил давомида мактаб бозорларисиз ҳам пештахтада турибди. Шу боисдан газетхонларимизнинг мактаб бозорларида ўқувчилар учун зарур нарсалар йўқлиги тўғрисидаги шикоятлари жуда ўринли.

Ўтган йили ҳам ана шундай ихтисослаштирилган бозорлар ва магазинларда янги ўқув йили олдидан қалам, дафтар, рангли қоғоз ва бошқа кўпгина зарур нарсалар бўлмаган эди. Аммо республика савдо министрлиги ўтган йилги бу нуқсонлардан яхши хулоса чиқариб олмаганга ўхшайди. Чунки бу йилги савдо бозорлари ўтган йилгига қараганда ҳам жуда ночор аҳволда.

Шундай бўлса-да одамлар харид учун бозорга шошилишяпти. Айниқса шу кунларда «Болалар дунё»си фирмасининг магазинлари гавжум. Қуйидаги рақамлар кейинги пайтда харидорлар оқими қанчалик кўпайганини яққол кўрсатиб турибди: июнь ойида бир кунда ўртача 171 минг сўмлик товарлар сотилган бўлса, июль ойида бир кунда 191 минг сўмлик сотилди. Шу кунларда бу кўрсаткич эса 290 минг сўмни ташкил этмоқда. Шундай бўлса-да барибир ўқувчилар учун зарур товарларга бўлган эҳтиёж тўла қондирилмаяпти.

Фирма ходимлари таъминот масаласидаги мавжуд қийинчиликларга қарамай янги ўқув йилига яхши тайёргарлик кўришга эришдилар. Октябрь бозорида жойлашган бош магазинда, шунингдек 1 Май кўчасидаги магазин ҳамда Фарҳод ярмаркалари ёнида ташкил этилган савдо шаҳобчаларида ўқувчилар формаси кенг савдо қилиняпти. Улар учун махсус пештахталар ва секциялар ажратилган. Савдо заллари эталон-камуналар билан жиҳозланган. Фирма билан таъминотчи фабрикалар ўртасида аниқ ўзаро муносабатлар ўрнатилган. Аммо...

Яхшиси «Болалар дунёси» фирмаси директори А. А. Абдуллаевага сўз берайлик.

— Биз янги ўқув йили арафасида сотиш учун товарларни илгаридан ҳозирлаб қўйган эдик. Шу йўл билан ўқувчилар учун зарур камёб товарлар ўрнини қисман қоплашга ҳаракат қилдик. Шундай бўлса ҳам бизда бу борада жуда катта мураккабликлар бор...

Бу мураккабликлар қуйидаги сабабларга кўра: кўпгина корхоналарнинг маҳсулот етказиб бериш планларини узлуксиз бажармай келаётганлиги ҳамда ўқувчилар учун мўлжалланган товарларнинг паст сифатлилигидан келиб чиқмоқда:

Советобод ишлаб чиқариш бирлашмаси ўқувчилар учун портфеллар ва папкаларни сифатсиз етказиб бераётганлиги ва ассортиментни бузаётганлиги учун бир неча марта жуда катта жарималар тўлаган. Советободлик сифатсиз маҳсулот тайёрлаб юбораётганлар ишини фирма ходимлари жуда яхши билади. Ҳозир уларнинг амалда барча товарлари брак бўлиб чиқмоқда. Бунинг устига бу товарлар жуда қўпол, нуқсонларга тўла. Улар ассортимент катта бўлишига қарамай фақат сифатсиз папкалар ва портфеллар юбориш билан шуғулланишмоқда.

Савдо ходимлари ва харидорларнинг Бухоро тикув бирлашмаси томонидан чиқарилаётган ўқувчилар формасига нисбатан эътирозлари ҳам жуда асосли. Бухорода тикилган кўпгина ўқувчилар формалари чўнтакларининг ва тугмаларининг жойига тушмаганлиги ва бошқа нуқсонлари билан алоҳида ажралиб туради. Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган ўқувчилар формаси сифати бирмунча яхши. Лекин бирлашма савдо тармоқларига зарур миқдордаги формаларни етказиб бериш графигини мунтазам равишда бузмоқда.

Ўқувчилар учун оқ ва мовий рангдаги кўйлаклар етказиб бериш борасида аҳвол бундан ҳам ёмон. Октябрь 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида бундай буюмларни ишлаб чиқарнш яхши йўлга қўйилмаган. Бирлашма мунтазам равишда савдо тармоқларига, «Болалар дунёси»нинг мактаб бозорларига кўйлаклар етказиб бериш планини барбод этаётганлиги жуда катта муаммо бўлиб турибди. Бу борада енгил саноат ва савдо министрликлари жиддий ўйлаб кўришмаётганлиги ажабланарлидир. Бухоро тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланадиган оқ фартуклар етказиб бериш ҳам тўхтаб қолди. Баъзи-баъзида «Болалар дунёси» магазини пештахталарида бундай маҳсулотлар кўриниб қолаётган бўлса бу фақат магазин ходимларининг ўтган ўқув йилда реализация қилинмаган маҳсулотларни тўплаб унчалик катта бўлмаган запас ҳозирлаб қўйилгани натижасидир.

Масалан, рангли қаламларни олиб кўрайлик. Савдо министрлигининг шошилмаслиги, енгил саноат министрлиги сифатсиз маҳсулотлар тайёрланишига йўл қўйиб келаётганлиги туфайли мактаб бозорларида ана шундай маҳсулотларга эҳтиёж ошиб кетяпти. Нонормал аҳвол вужудга келяпти. Янги ўқув йили арафасида ўқувчиларга уларнинг жуда зарурлиги ҳаммага аён-ку!

Сифатсиз маҳсулот тайёрлаётганларни қатъий тартибга чақириш, ҳал қилувчи чоралар қўллашнинг вақти етмадимикин? Ана шунда мактаб бозорлари фақатгина чиройли вивискадан иборат бўлмаган ҳақиқий бозорга айланган бўлур эди.

Тошкент тепловоз депосининг коллективи СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган социалистик мусобақада юксак кўрсаткичларга эришмоқда.
СУРАТДА: депонинг энг яхши ходимлари (чапдан-ўнгга) машинист ёрдамчиси К. Нигматуллин, машинист А. Гребенников, депо бўйича навбатчи К. Спицин, машинистлар А. Муравьёв, В. Кондраков ва электриклар бригадири А. Рустамбеков.
М. Нуриддинов фотоси.

• *Мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз*

ЭКОНОМИКА ТЕЖАМЛИ БЎЛИШИ КЕРАК

ЛЕНИН ВА ФРУНЗЕ РАЙОНЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Ўзаро мусобақадош Ленин ва Фрунзе районларининг саноат корхоналари меҳнат коллективлари асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича етти ойлик планни муваффақиятли адо этдилар. Ленин райони индустрияси маҳсулот реализация қилиш бўйича топшириқни 2,4 процент ортиғи билан адо этиб, истеъмолчиларга планга қўшимча 5.079 минг сўмлик маҳсулот етказиб берди. Фрунзе райони эса реализация бўйича топшириқни 3,0 процент ортиғи билан адо этди ва 8.104 минг сўмлик маҳсулотни планга қўшимча тайёрлади. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича план 102,4 ва 104,9 процент адо этилди. Бунда ишлаб чиқариш ҳажмининг умумий ўсиш суръати районларда 5,1 ва 6,8 процент юксалди.

Меҳнат унумдорлиги планини Ленин райони 103,0 процент бажарди, меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,8 процент юксалди. Фрунзе районида бу кўрсаткичлар 107,8 ва 10,9 процентни ташкил этди.

Сўнгги йилда Ленин районида товар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 10.419 минг сўмлик, Фрунзе районида 18.690 минг сўмликка юксалди. Бунда Фрунзе районининг индустрияси ходимлари ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 100 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришдилар. Ленин районида бу кўрсаткич 74,5 процентни ташкил этди.

Районларда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, реконструкциялаш, янги техникани жорий этиш туфайли талайгина корхоналар маҳсулот ҳажмининг 8—10 процент юксалишига эришдилар. Булар қаторида қурилиш материаллари тажриба-механика заводи, электрон-техника заводи, медицина аппаратлари ремонти бўйича устахона (Ленин райони), қурилиш материаллари, тўқимачилик комбинатлари, пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводи(Фрунзе райони) каби корхоналар бор.

Ленин районида фабрика-завод маркаси шарафи учун курашга катта аҳамият берилянти. Ҳозир бу ерда умумий маҳсулот ҳажмида 22,1 процент маҳсулот Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилянти. Фрунзе районида бу кўрсаткич 9,3 процентни ташкил этаянти. Фрунзе районида маданий-маиший ва рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш суръати йил мобайнида 21,6 процент юксалди, Ленин районида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,7 процент пасайди.

Бир қатор корхоналар план интизомини бузиб, белгиланган муддатда ва ассортиментда буюртмачиларга буюмлар етказиб бериш топшириғини бажаришмади. Булар қаторида «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси, химия-фармацевтика заводи, «Ташхимсельмаш» заводи, картон таралар заводи (Ленин райони), «Таштекстильмаш», «Промстройкомплект» бирлашмасининг бир қатор корхоналари, абразив комбинати (Фрунзе райони) бор.

Етти ойдаги социалистик мусобақа якунини Ленин район партия комитети саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа бўлими мудири Ш. ЭШМУҲАМЕДОВ шарҳлайди.

— Омманинг онгли, ижоди, уларнинг ташаббуси, виждонан ишлаш, маълумки, пировард натижаларда ифодаланади. Мусобақадош районларнинг коллективлари хўжалик-иқтисодий фаолияти январь-июль ойлари мобайнида чакки бўлмади: етти ойлик топшириқлар муддатидан аввал адо этилди, мамлакат халқ хўжалигига планга қўшимча 13,2 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Икки район ишчилари мажбуриятларда шу давр учун белгиланган маррадан анча ўзиб кетишди.

Албатта, меҳнатдаги рақибларимиз муваффақияти бизни қувонтиради. Фрунзе районида асосий кўрсаткичлар Ленин районидагидан анча юқори.

Бу демак, жойларда иш якунларини чуқурроқ анализ қилиш, корхоналарнинг хўжалик фаолиятига партиявий талабчанлик билан ёндошиш зарур. Бу ўринда КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленуми талаблари, ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентда бўлганида берган кўрсатмалари асосида эришилган ютуқларга танқидий муносабатда бўлиш лозим.

Муҳим кўрсаткичлардан бири бўлган маҳсулот бирлигига маблағ сарфини камайтириш, ишлаб чиқариш рентабеллиги даражасини оширишни олайлик. Беш йилликнинг иккинчи йили учун қабул қилинган мажбуриятларга мувофиқ равишда биз район бўйича билиб хўжалик юритиш ҳисобига 0.9 миллион сўмлик ҳажмида планга қўшимча фойда олинишини таъминлашимиз керак.

Бу кўрсаткич қандай бажарилаяпти? Биринчи ярим йилликда иш яхши борди. Етти ойда эса районда маблағлар 394 минг сўмликка ортиқча сарфлаб юборилди. Бунча ортиқча харажатга қандай йўл қўйилди?

Химия-фармацевтика заводи (257 минг сўмлик), тепловоз ремонт заводи (110 минг сўмлик) ва каноп фабрикаси (27 минг сўмлик) маҳсулот таннархининг қимматлашувига йўл қўйдилар.

Химия-фармацевтика заводи бир маромда ишламаянти. Бу ерда кўпинча сменадан кейин ҳам меҳнат ташкил этилади. Ишлаб чиқаришнинг айрим звенолари бир-бирига мувофиқ ишламаслиги оқибатида кўпгина қўшимча харажатларга йўл қўйилмоқда. Ишлаб чиқаришнинг моддий-техник таъминоти яхши эмас. Хом ашёнинг маълум қисми самолётларда ташилади, бу албатта, қимматга тушади. Ампула цехи қуввати суст ўзлаштирилянти, ускуналарнинг бир қисми бекор турибди.

Шу билан бирга корхонанинг партия-хўжалик активи коллективни ишлаб чиқаришни тежаб-тергаб юритишга жалб этмаянти.

Канол фабрикасида сменага қўшимча ишланган соатлар кўп. Бу ерда тажрибали ишчилар, малакали мастер ёрдамчилари етишмайди. Корхонада ишлаб чиқаришни реконструкциялаш давом этаянти, янги техникалар келтирилянти. Шундай бўлгач, кадрлар масаласини ҳал этиш лозим.

Тепловоз-ремонт заводида ишлаб чиқаришни тежаб-тергаб юритиш билан жиддий шуғулланиш керак. Бу ерда қўшимча харажатлар катта. Ускуналарни сақлаш ва ишлатишда, шунингдек, маъмурият-цех харажатлари кўп. Ёнилғи ортиқча сарфланянти, маҳсулот бракка чиқиши натижасида кўп маблағ исроф қилинянти.

Экономика тежамли бўлиши керак. КПСС XXVI съездининг бу талаби сўзсиз амалга оширилиши лозим.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

ҚИШЛОҚЛАРДА ФАБРИКАЛАР КЎПАЙМОҚДА

Олтиариқ районида қурилаётган Файзиобод йигириш фабрикасининг бош корпусида асосий технологик машина-ускуналар монтаж қилина бошлашди. Қурувчилар икки қаватли маъмурий бинони қуриб бўлдилар, қозонхона ва бошқа ёрдамчи объектлардаги ишлар охирлаб қолди.

Янги фабрика республиканинг гилам тўқиш корхоналари учун дастлабки хом ашё тайёрлайдиган бўлади. Ҳар йили у 1338 тонна жун калава, ярим жун калава ва ип калава тайёрлаб бера олади.

Қурувчилар фабрикани шу йилнинг охиригача фойдаланишга топшириш ниятида. Дирекция ҳозирданоқ кадрлар тайёрлаш тўғрисида қайғурмоқда: атроф қишлоқлардан 128 йигит-қиз Тошкент, Фарғона, Қўқон ва Ленинободнинг шундай корхоналарига ўқишга юборилди.

* * *

ВАҚТДАН ЎЗИБ

«Ферганнефтехиммонтаж» трестининг ишчилари ва мутахассислари қурилаётган Янгиқўқон химия заводида 83 метрли трубани ўрнатиш учун атиги беш кун кифоя қилди. Холбуки нормага кўра, шу ишга икки ой берилган эди.

Одатда труба суриліб борувчи кран ёрдамида секциямa-секция баландлатиш йўли билан монтаж қилинарди. Фарғоналик монтажчилар бўлса трубани ерда йиғиб олдилар, сўнгра уни бутун ҳолида кранлар билан кўтардилар ва пойдеворга қўйдилар. Бундан олдин катта инженерлик тайёргарлиги кўрилди. 18 тонналик ускуна тайёрланди ва у трубани кўтараётганида тиргак бўлиб турди. Кранчилар, монтажчилар, электр пайвандчилар, слесарлар уюшқоқлик билан жуда яхши ишладилар.

* * *

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ МАҲОРАТИ

Гулистон ремонт-механика заводининг «ВЛКСМ 40 йиллиги» клубида ташкил қилинган болалар цирки ўзининг биринчи гастролидан қайтиб келди. Мактаб ўқувчиларидан иборат ҳаваскор артистлар чўлқуварларнинг болалари дам олаётган пионер лагерларидаги ўз тенгқурлари ҳузурида дастлабки программани намойиш қилдилар. Томошабинлар ёш акробатлар ва қизиқчилар, жонглёрлар ва гимнастикачиларнинг ҳар бир номерини қарсаклар билан кутиб олдилар. Собиқ артист, Улуғ Ватан уруши ветерани А. М. Артамонов раҳбарлик қилаётган ҳаваскорлик циркига ёшларнинг келиб қўшилиши ана шу сафар натижаларидан бири бўлди.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ, 19 август. (ТАСС). Ливан ҳукуматининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисидан кейин бош министр Ш. Ваззан Фаластин кучларини Ғарбий Байрутдан кўчиришнинг узил-кесил планини министрлар кабинети тасдиқлаганини айтди. Ливан ҳукумати Ливандаги қўшинларни бир-биридан йироқлаштириш кучлари составига ўз қуролли қисмларини юборишни сўраб АҚШ, Франция ва Италияга расмий таклифнома юбориши кутилмоқда.

Фаластинликларни Байрутдан амалий равишда кўчириш ва айни вақтда йироқлаштириш кучларини киритиш шу шанбага мўлжалланмоқда. Биринчи қадам сифатида 400 га яқин фаластинлик жангчи аввал Кипрга кўчирилиши лозим. Француз қисмларига келганда, илгари хабар қилинганидек, Париж Ливан ҳукуматидан расмий таклифнома олганидан сўнг орада 48 соат ўтгач француз парашютчилари Байрутда ҳозир бўлишга тайёргарлик кўрмоқдалар. Француз қисмларини фаластинлик жангчилар кўчириладиган икки зона — Байрут денгиз порти ва фаластинликларнинг автотранспортга ўтириб Сурияга жўнаш учун тўпланадиган пункти районида жойлаштириш назарда тутилмоқда.

Неаполдан Байрутга йўл олган Америка денгиз пиёда аскарлари зиммасига шаҳарни ғарбий ва шарқий секторларга ажратувчи «кўк чизиқ» бўйлаб Байрут портидан миллий музейгача мухолиф кучларни ажратиб туриш вазифаси юклатилди. 800 кишидан иборат бу аскарлар фаластинликларни кўчириш авжига чиққан бир пайтда, келгуси ҳафтанинг чоршанба куни соҳилга тушиши планлаштирилмоқда. Итальянлар батальони Бриндизи портида денгиз транспортига ўтиришга ҳозирлик кўрмоқда. Асосан Америка вакили Ҳабиб билан иш олиб бораётган Исроил ҳарбий министри Шароннинг айтишича, улар муаммони «ҳал этишга жуда яқинлашиб» қолганлар. вазият яқин 24 соат мобайнида узил-кесил равшанлашади.

Гарчи бу галги ўт очишни тўхтатишга риоя қилинаётган ва кейинги икки кун нисбатан осойишта ўтган бўлса ҳам Байрутда ва Жанубий Ливаннинг оккупация қилиб олинган районларида вазият портлаш хавфи остида турибди. Исроил интервенциячилари ҳозирги танглики бартараф этишнинг боришига тазйиқ ўтказиш умидида кескинлик вазиятини кучайтирмоқдалар.

Бу ердагиларнинг қайд этишларича, Ливан ҳукумати билан Фаластин раҳбарлари фаластинликларни Ғарбий Байрутдан кўчириш планини тасдиқлашларига қарамай, Тель-Авив бу билан қаноатланиб қолмоқчи эмас. У ўзининг иккинчи мақсадига: Ливанда тинчликни сақловчи арабларaро кучлар составига кирувчи Сурия қўшинларини ва мамлакатнинг шимолида ҳамда шарқида турган фаластинлик жангчиларни мамлакатдан чиқартириб юборишга имкони борича тезроқ эришишга интилмоқда. Шу муносабат билан Франциядаги «Монд» газетасининг уқтириб ёзишича, ҳозирнинг ўзидаёқ Тель-Авив Сурия бўлинмалари тўпланиб турган Бекаа водийси районида кучли ҳарбий тазйиқ ўтказиш чораларини кўриб чиқмоқда. Агрессорнинг босқинчилик мақсадларини Исроилнинг фан ва ривожланиш ишлари министри Ю. Нееман яна бир бор тасдиқлади. Мазкур министр келгуси йилларда ҳам Исроил армияси Жанубий Ливанни ҳарбий назорат қилиб тураверади, деб айтди.

Сурия матбуотининг фикрича, кутганларидек Исроил яқин вақт ичида Бекаа водийсида кенг ҳарбий операцияни бошлайди.

Бекаа водийсида Сурия қўшинларига қарши турган Исроил қўшинлари мудофаа министри Шароннинг кўрсатмасига мувофиқ оширилган ҳарбий тайёргарлик ҳолатига келтирилганлигини бугун хабар қилган Исроил ҳарбий радиоси ҳам буни тасдиқлайди.

Сионист ваҳшийлар мутлақо жазосиз қолаётганликларидан талтайиб, ўнг христиан фалангистлар билан биргаликда дори-дармон ва озиқ-овқат ортилган машиналарни қамалдаги Ғарбий Байрутга ўтказмаслик бир ёқда турсин, халқаро Қизил Крест ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари кўз олдида мана шу дори-дармон ва озиқ-овқатларни намойишкорона йўқ қилиб ташламоқдалар ва талон-торож қилмоқдалар. Ҳаддидан ошган Исроил солдатлари дори ва донорлик қони солинган шишаларни уриб синдирмоқдалар, Байрутнинг оч болаларга мўлжалланган қуруқ сутни ўз халталарига солмоқдалар ёки ерга тўкиб ташламоқдалар.

Шаҳарнинг ғарбий секторидан чиқиб кетаётган ҳар бир машинадаги йўловчилардан 500 Ливан фунти миқдорида «бож» ундириб олаётган Исроил офицер ва солдатлари шу пулни дарҳол ҳамёнга урмоқдалар. Йўлларни тўсиб турган соқчилар қочоқларнинг ҳамма қимматли буюмлари, радиоприёмниклар, соат ва магнитофонларни, аёлларнинг зеб-зийнатларини тортиб олмоқдалар.

Қутурган агрессорлар ажнабий гражданларга нисбатан ҳам бедодлик қилмоқдалар. САНА агентлигининг хабар қилишича, Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги мухбири К. Ихван Байрутга бораётганида кеча ушлаб олиниб, номаълум томонга олиб кетилган. Уни эронлик дипломатлар ва элчихона ходимларидан бир группаси билан бирга бораётган машина ичидан итариб туширганлар.

Ливан жанубидан олинган хабарларга қараганда, Тир ва Хасбая шаҳарлари атрофида Исроил қўшинлари вертолётлар ёрдами билан фаластинлик ва ливанлик партизанларни қидириб ҳаммаёқни элак-элак қилмоқдалар. Партизанлар эса душманнинг позицияларига ва команда пунктларига ҳужум қилмоқдалар, ўқ-дори омборларини яксон этмоқдалар. Интервенциячилар эса бунга жавобан шафқатсиз жабр-зулм ўтказмоқдалар, неча юзлаб кишиларни қамоқ лагерларига ҳайдаб киритмоқдалар.

Бироқ, қаттиқ террор ва репрессияларга қарамай, ҳозирги вақтда Ливанда исроиллик босқинчиларни ҳайдаб чиқариш, уларга Ливан диёрида ўрнашиб қолиш, уни оккупация қилишни давом эттириш режаларини амалга ошириш имкониятини бермаслик учун ватанпарварлик ҳаракати кенгайиб бормоқда.

Зарур хавфсизлик шароитлари йўқлиги сабабли Ливанда бугунги кунга тайинланган президент сайлови душанбага кўчирилди. Мамлакат депутатлар палатасининг вакили К. Ал Ассад шуни маълум қилди. Мамлакатнинг ватанпарвар кучлари сайлов бекор этилишини талаб қилмоқдалар. Уларнинг фикрича Исроил оккупацияси шароитида сайлов ўтказиб бўлмайди.

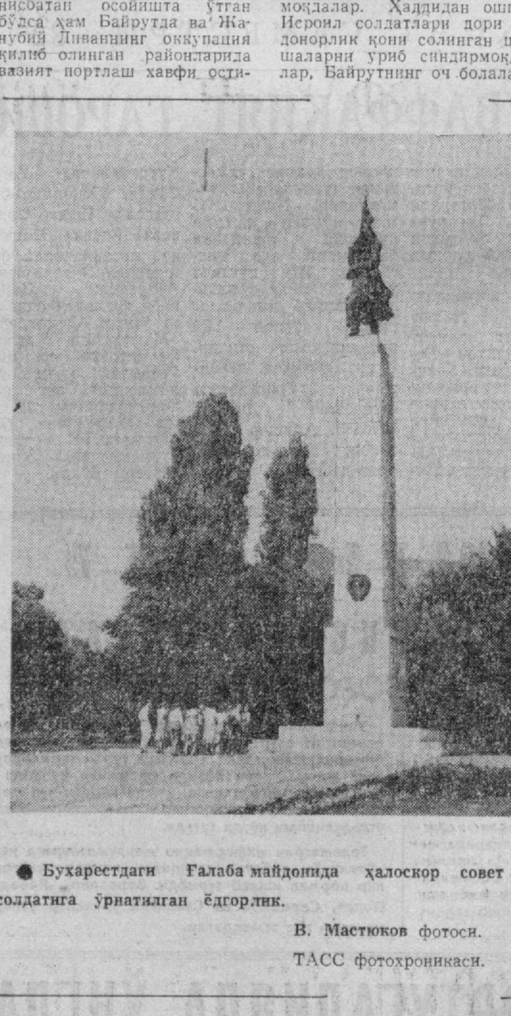

• Бухарестдаги Ғалаба майдонида ҳалоскор совет солдатига ўрнатилган ёдгорлик.

В. Мастюков фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

ТАНГ ВАЗИЯТ

Ирландия бош министри Ч. Хохининг тред-юнионлар Ирландия конгресси раҳбарлари билан учрашуви натижасиз тугади. Учрашув давлат сектори ишчи ва хизматчиларининг иш ҳақини оширмаслик тўғрисидаги ҳукумат қарори муносабати билан касаба союзларнинг талабига биноан ўтказилди.

Ч. Хохи бу — мамлакатни ўткир иқтисодий ва молиявий тангликдан олиб чиқишнинг ягона мумкин бўлган воситаси эканлигини тасдиқлаб, тред-юнионлар Ирландия конгрессининг ҳукумат қарорини бекор қилиш ҳамда 300 минг меҳнаткашнинг турмуш шароитини яхшилаш тўғрисидаги талабини рад этди. Бош министр ҳукумат билан касаба союзлар ўртасидаги муносабатларда вужудга келган танг вазиятни муҳокама қилиш учун парламент сессиясини муддатидан илгари чақиришдан ҳам бош тортди.

Шу муносабат билан «Айриш пресс» газетасининг таъкидлаб ёзишича, можаро шу йилнинг октябрь ойи охирида бўладиган парламентнинг навбатдаги сессияси очилишига ҳал этилмаса, мамлакат янги ҳукумат танглигига дучор бўлади. Лейбористлар партиясининг раҳбари Майкл Лёълири, деб таъкидлайди газета, республиканинг олий қонун чиқарувчи органини иш ҳақини оширмаслик тўғрисидаги ҳукумат қарорларини бекор қилишга чақирувчи баёнот эълон қилди.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ДАВОЛАНИШ ҲАҚИ ОШИРИЛАДИ

Капиталистик дунёнинг бақувват давлатларидан бири — Японияда меҳнаткашларнинг турмуш шароити қийинлашмоқда. Айниқса, медицина муассасаларида, даволаш ҳақи кескин кўтариляпти. Токиодан олинган хабарга кўра, Япония соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрлиги келгуси ойдан бошлаб касалхоналарда даволаниш ҳақини 13 процент ошириш ҳақида қарор қабул қилган.

Ҳукуматнинг социал эҳтиёжларга бюджетдан ажратиб берадиган маблағлари қисқариб бораётган бир шароитда медицина хизматининг қимматлашиб бораётганлиги аҳолини оғир машаққатларга дучор қилмоқда. Сўнгги олти ой ичида японларнинг даволаниш учун қиладиган харажатлари даромадларнинг ўсишини анча орқада қолдириб, тўрт баробар ошиб кетди.

ХЎЖАЛИКЛАР СИНМОҚДА

Канада қишлоқ хўжалиги ғоят қийин даврни бошидан кечирмоқда. Матбуот органларининг хабарларига қараганда, шу йилнинг етти ойи мобайнида ўз мавқеини йўқотиб, синган фирмаларнинг сони ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 60 процент кўпайган. Мамлакатнинг Онтарио вилоятидаги фирмаларнинг аҳволи жуда аянчлидир. Бу ерда юздан зиёд фермер хўжалиги хонавайрон бўлган. Истеъмолчилар ва корпорациялар ишлари министрлигининг маълум қилишича, йил бошидан буён 246 хўжалик синган.

ИШСИЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

Дания кейинги пайтларда жиддий иқтисодий ва молиявий қийинчиликларни бошидан кечирмоқда. Мамлакатда ишсизлик кескин кучайди, бунинг устига нарх-навонинг ошиши кутиляпти. Бу проблемалар Ғарб экономикасининг умумий танглиги Данияга ҳам тазйиқ ўтказаётганлигини кўрсатади.

Мамлакат молия министри Кнуд Хайнесеннинг парламентда сўзлаган нутқида келтирилган маълумотларга кўра, яқин йиллар ичида данияликларнинг реал иш ҳақи қисқаради. Матбуотнинг ёзишича, мамлакатда ишсизлик бу йилги даражада сақланиб қолади. Бу 260 мингдан зиёд киши ишсиз бўлади, демакдир.

• МЕҲНАТИНГ—ЗИЙНАТИНГ

УЗОҚНИ КЎЗЛАГАН ЙИГИТ

Ҳамидулла туни билан ухламади. Нуқул хаёлидан кенг, катта кўчаларнинг икки ён томонида бир текисда чиройли, одамнинг ҳавасини келтирадиган даражада қурилган осмонўпар бинолар ўтаверди. «Қурувчилик хўп яхши касбда, — дерди Ҳамидулла деразадан тушиб турган ой нурига нигоҳини тикканча шивирлаб. — Қурувчини халқ эъзозлайди, кўкларга кўтаради, шарафлайди. Ахир одамлар янги уйга кўчиб кирганларида ҳали бўёғи анқимаган, бир-биридан бежирим, ҳар бир кишининг дидига мос қилиб қурилган хоналарни кўриб «Қўлинг дард кўрмасин, қурувчи!» деб бунёдкорнинг шаънига илиқ гаплар айтиб юришади. Қурувчи учун бундай гапларни эшитишдан ортиқ бахт бўлмаса керак!.. У шу ўй-хаёллар билан тонгга яқин кўзи илинганини ҳам сезмай қолди.

— Тура қол болам, кун ҳам ёйилиб кетди, —у ҳовлида гулзорга сув қуйиб юрган онасининг овозидан чўчиб уйғонди. — Эрта турганнинг куни файзли бўлади дейишади...

Ҳамидулла ўрнидан турди-да, ташқарига чиқди. Қуёшнинг илиқ тафти билан бирга тоғ ортидан эсаётган майин шабада унинг очиқ баданига роҳат бағишлади. У турфа ранг гулларга маҳлиё бўлиб тоза ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олди, сўнгра муздек сувда ювингач, нонушта қилишга ўтирди.

—Энди ўғлим, ишга тушсанг ҳам бўларди, — орага чўккан сукунатни оила бошлиғи Турсунбой ака бузди. — Армиядан йигитлик бурчини ўтаб келганингга ҳам бир ойча бўлиб қолди, чамамда.

Ҳамидулла ўйланиб қолди. «Йўқ дада, мен сиз 30 йил меҳнат қилган кўн заводига қайтиб бормайман, энди қурувчи бўлмоқчиман» — десаммикан томдан тараша тушгандек. — Бунинг устига Люба...

У яна ўша рус қизи Любани эслади. Гўё шундан бўлак ташвиши йўқдек яна ўша Шарқий қозоғистонлик қизни эслади. Улар бир-бирлари билан Ҳамидулла йигитлик бурчини Уст-Каменогорск шаҳрида ўтаб юрганида танишиб, кўнгил қўйишган эди. Бу қиз ҳақида Ҳамидулла армиядалигидаёқ ўз мактубларидан бирида ота-онасига маълум қилган эди. Шунда Мамлакат опа: «Шундоқ Тошкандай азми шаҳарда сенга мос қиз топилмасаканми?» — деган гапни айтган эди. Мана энди ҳаммасини: ўша рус қизи Любасиз яшай олмаслигини ҳам, қурувчи касбини эгаллаш иштиёқи туғилганлигини ҳам ётиғи билан ота-онасига тушунтириш мавриди келди.

— Дада, кўнглингизга олманг-у, мен энди кўн заводига қайтиб бормайман. Донолар «Йигит кишига қирқ ҳунар ҳам оз» деб бежиз айтишмаган. Мен ҳам шу мақолга амал қилиб, қурувчилик касбини эгалламоқчиман. Қурувчилик касби кундалик ҳаётда асқотадиган касб. Ўзингиз бир ўйлаб кўринг: ҳатто уйни ремонт қилишга ношудлик қиламиз. Натижада, уй ремонти ишларига четдан одам ёллаймиз. Агар қурувчи бўлсанг-чи? Қурувчи бўлсанг, қўлингдан ҳамма иш келаверади. Ҳатто ўз қўлинг билан уй қуришга ҳам қодирсан... Мана шунинг учун ҳам дада, қурувчи бўлишга аҳд қилдим.

Ўғлининг гапини эшитган Турсунбой ака жиддий тортди. Буни сезиш қийин эмасди. Негаки, одатда кўпгина фарзандлар ўз оталари изидан бориб, уларнинг ишларини давом эттиришади. Турсунбой аканинг фарзандлари эса ўзлари танлаган йўлдан боришяпти. Катта ўғли Файзулла ҳам армияга кетгунча ота-онаси меҳнат қилган кўн заводида (Турсунбой ака билан Мамлакат опа 30 йилдан ортик шу заводда меҳнат қилишган, ҳозир пенсиядалар) 2 йил меҳнат қилди. Сўнгра шофёрлик касбига иштиёқ қўйиб, ҳозирги кунда шофёрлик қилмоқда. Ҳамидулла ҳам армияга кетгунга қадар икки йил кўн заводида меҳнат қилди. Мана энди бўлса қурувчи бўламан дейди! Турсунбой ака ўғлининг танлаган йўли тўғрилигини англагач, Ҳамидуллага қараб:

— Майли, ўғлим. Қайси ҳунарга ихлос қўйган бўлсанг шу ҳунарни эгалла. Узоқни кўзлаб иш тутибсанки, бунинг учун балли сенга, ўғлим!— деди мамнун.

...Мана, шу гапга ҳам 5 йил бўлибди. Ҳамидулла дастлаб ота-онасининг розилигини олгандан сўнг бир йилга яқин Уст-Каменогорскдаги қурилишларда ишлади. Кўпгина қурувчилик касбларини мукаммал эгаллагач, Люба билан бирга Тошкентга, ота-онасининг бағрига қайтди. Бундан тўрт йил олдин ширингина тўйлари бўлиб ўтди. Ҳозир у икки фарзанднинг отаси.

1978 йили ҳужжатларини 153-қурилиш тресги 39-қурилиш бошқармасига топширган Ҳамидуллани Гайдана Зайниддинов бошлиқ комплекс бригада аъзолари илиқ кутиб олишди. Даставвал у ғишт терувчига шогирд тушган бўлса, ҳозирги кунда Ҳамидулла Юсупов малакали 4-разрядли ғишт терувчи. У энди фақат ғишт терувчилик касби билан чекланиб қолмай, балки сувоқчилик, бўёқчилик, дурадгорлик касблари билан ҳам бемалол ишлайверади.

— Ҳақиқий касбимни мана энди топдим, — дейди Ҳамидулла мен билан қилган суҳбатда.— Зеро, одамларнинг дил сўзларини эшитиш мен учун катта бахт!

Муқимий кўчасидаги икки тўққиз қаватли студентлар ётоқхонаси ҳамда Виборгская кўчасидаги турар жой бинолари қурилишида Ҳамидулланинг ҳам қўшган муносиб ҳиссаси бор. Унинг қурувчилик касби йўлидаги шарафли меҳнати элга манзур бўлганлигидан ўзи ҳам, турли миллат вакилларидан иборат бўлган Гайдана Зайниддинов бошлиқ комплекс бригада аъзолари ҳам мамнундир.

Ҳамидулла Юсупов ҳали меҳнатда шон-шуҳрат орттирмаган. Лекин у бунга сира афсусланмайди. Негаки, у эндигина 25 ёшга кирган бўлиб, катта ҳаёт йўли энди бошланмоқда. Келгусида уни шон-шуҳратлар, меҳнатдаги муваффақиятлар, қувончли кунлар кутишига ишонади: нимага десангиз у узоқни кўзлаган йигит.

И. ЗОИРОВ.

Шарқ юлдузи

АВГУСТ СОНИДА

«Шарқ юлдузи» журналининг август ойи сони босмадан чиқди.. Журнал ёзувчи Пиримқул Қодировнинг «Янги довонлар» номли мақоласи билан очилади. Ушбу сонда Туроб Тўла, Ойдин Ҳожиева, Сайёр, Душан Файзи, Амирқул Пўлканов ва Аҳмад Тошхўжаевларнинг янги шеърлари эълон қилинган.

Фантастик жанр мухлислари ёзувчи Тоҳир Маликнинг «Чорраҳада қолган одамлар» номли фантастик қиссаси билан танишишлари мумкин. Шунингдек, журналдан Т. Қаипбергеновнинг «Кўз қорачиғи» романининг давоми, Мирзакалон Исмоилий, Мирзоҳид Мирзараҳимов, Нусрат Раҳматовларнинг ҳикоялари ҳам жой олган. «Янги номлар» рубрикаси остида эса Абдураҳмон Акбаров ва Эргашали Абдуллаевларнинг шеърлари берилган.

Журналнинг ушбу сонида уйғур шоири Учқун қаламига мансуб шеърлар Гулчеҳра Нуруллаева таржимасида босилган.

Бундан ташқари, ёзувчи Саид Аҳмаднинг «Ҳазонсиз боғ», Намоз Саъдуллаевнинг «Моҳият» очерклари ҳам журналхонлар ҳукмига ҳавола этилган.

Журналнинг «Юбилярларимиз», «Бизнинг календарь», «Танқид ва адабиётшунослик», «Тақризлар», «Гўлқайчи» рубрикалари остида ҳам ранг-баранг материаллар эълон қилинган.

Пиримқул ҚОДИРОВ.

ЯНГИ ДОВОНЛАР

Халқимиз ҳаёти йил сайин юксалиб бораётгани шундан ҳам билинадики, биз йигирма-ўттиз йил олдин ошиб ўтган довонларимизга бугунги баландликлардан қараймизу, улар ҳали барча моддий ва маънавий эҳтиёжларимизни қондирмаслигини сезамиз. Шунинг учун янги ва янада баланд довонларга қараб интиламиз.

Аслини олсангиз, бугун шаҳар ва қишлоқларимизда тўкчилик, маъмурчилик. Бундан олтмиш беш —етмиш йил олдинги очарчилик ва қаҳатчиликларни кўрган кекса ота-оналар фаровон ҳаётнинг асоси бўлган буғдой ноннинг, ун-доннинг ҳар бир хонадонда тўкинлигини айтишиб, замонамизга таҳсин ўқийдилар. Ҳатто мана бугун эллик ёшдан ошиб қолган бизнинг авлод ҳам оғир уруш йилларида карточка билан олинадиган ўлчовли нонга қаноат қилиб, ярим оч юрган пайтларимизни ёмон бир туш каби эслаймиз. Ўша йилларда бугунгидай тўкчилик, тўкинчиликларни орзу қилар эдик. Ўша орупарнинг кўпи ушалди. Бир энди борига барака деб кетаверадиган довонлардан ошиб ўтдик. Одам нонга тўйгандан кейин сут-қаймоқлар, яхши гўштлар, ширин мевалар, тансиқ ноз-неъматларга эҳтиёж сезади. Бу эҳтиёжлар ҳам ўринли ва табиий. Илгариги замонларда тансиқ ноз-неъматларнинг ҳузурини бойлар, хонлар ва бошқа замонда зўрлари кўрар эдилар. Ҳозир ҳар бир ҳалол меҳнаткаш ўзини мамлакатимизнинг эгаси деб билади. Бизда ҳамма нарса инсон учун, унинг бахт-саодати учун хизмат қилади. Ҳар бир одам ўз меҳнатининг роҳатини ҳам кўриши ва хилма-хил эҳтиёжларини қондириб, мукаммал ҳаёт кечириши жамиятимизнинг олий мақсади ҳисобланади.

Партиямиз Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари кишиларимизнинг ҳар жиҳатдан тўкис ва фаровон яшашларини таъминлашга қаратилганлиги туфайли ҳаммамизнинг дилимизга беҳад яқиндир. Бу қарорлар халқ турмушини ҳар томонлама чуқур ўрганиб, илмий асосда тузилганлигини ҳар биримизнинг ҳаётий тажрибаларимиз ҳам тасдиқлаб турибди.

Шахсан мен ўттиз йилдан бери катта шаҳарларда яшасам ҳам, туғилиб ўсган қишлоғимга ҳар йили бориб тураман. Ўзим ёшликдан биладиган чўпонлар, чорвадорлар ҳаётининг кўпгина муаммоларини «Қора кўзлар» китобимда баҳоли қудрат тасвирлашга интилганман. Бу муаммоларнинг бир қисми партиямизнинг 1965 йилги март Пленуми қарорларидан кейин ҳал бўла бошлагани романда айтилган эди. Жумладан, колхоз, совхозлардагина эмас, шахсий хўжаликларда ҳам молни кўпайтириш учун шарт-шароит яратишга оид кўрсатмалар чорвачиликнинг ривожига жуда кенг йўл очиб берди. Бу йилги май Пленуми қарорлари ўша яхши кўрсатмаларни мантиқан давом эттириб, кенгайтириб, янги бир юксакликка кўтарди. Чўпонлик — меҳнати— жуда катта фидойиликни талаб қилади, шунинг учун уни рағбатлантириш, қадрини баланд кўтариш зарур. Май Пленумида чорвадорларнинг иш ҳақларини ошириш, эришган ютуқларига яраша устама мукофотлар бериш каби бир қатор муҳим тадбирлар белгиланганки, булар ҳаммаси чўпонларнинг ҳаётий эҳтиёжларини қондириши ва ўз касбига ҳурматини ошириши шубҳасиз.

Бу йил республикамизда ҳаво қуруқ келди. Ўт яхши ўсадиган савр ойи давомида ёғингарчилик бўлмади. Шунинг учун лалмикор жойларда, тоғ этакларида пичан кам бўлди. Ўт, хашак етишмаслиги туфайли чорвани, айниқса, сигирларини, қорамолни боқишда маълум бир қийинчиликлар бўлиши мумкин. Аммо бу қийинчиликларни тадбиркорлик ва матонат билан енгиб ўтишда май Пленуми қарорларига астойдил амал қилиш — муваффақиятнинг гаровидир. Бу қарорларда бор чорвани фақат давлат хўжаликларидагина эмас, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг шахсий хўжаликларида ҳам ем-хашак билан мунтазам таъминлаб туриш вазифаси барча раҳбар кадрлар зиммасига юклатилади.

Бир вақтлар колхозчининг томорқасида етиштириладиган сабзавот ва мевага, унинг ҳовлиси четида боқиладиган бўрдоқига, паррандага олайиб қарайдиган одамлар бўлар эди. «Бунинг ҳаммаси хусусий мулкчиликка олиб келади», деган ақида билан томорқага сувни кам берадиган, том устига пичан ғарамлаган колхозчини жеркиб турадиган хўжалик раҳбарлари бўлур эди. Ҳолбуки колхозчининг томорқасида етиштириладиган ноз-неъматлар ҳам эл дастурхонини безайди, чорвадорнинг томи устида ғарамланган пичан сут-қаймоққа ва гўшт-ёққа айланиб, мамлакатимизда озиқ-овқат муаммоларининг ҳал бўлишига ёрдам беради.

Май Пленуми қарорларида бу масала жуда яхши ҳал этилган. Айниқса, бу йилдагидек ем-хашак камроқ бўлаётган йилларда колхоз совхозлардагина эмас, чорвадорларнинг шахсий хўжаликларида ҳам молнинг туёғи камайиб кетишига йўл қўймаслик жуда муҳимдир. Баъзи бир кишиларни шахсий қорамолга ем-хашак етказолмайман», деб серсут сигирини гўштга топширмоқчи бўлса, хўжалик раҳбари уни бу йўлдан қайтариши керак. Май Пленуми кўрсатганидек унга ем-хашак борасида барча ёрдамларини бериши зарур. Чунки чорванинг иши нозик, молнинг туёғи камайиб кетса, кейин уни икки-уч йилда ҳам тиклаш қийин. Халқимизда доно мақол бор: «деҳқон деҳқондан қолса бир йилда етар, чўпон-чўпондан қолса қирқ йилда етади». — Деҳқончиликка нисбатан чорвачилик бир орқага кетса, уни тезда тиклаб бўлмаслигини бизга ҳаёт кўрсатди, бу борадаги аччиқ тажрибани унутиб бўлмайди.

Бундан ташқари, пахтакор қишлоқларимиз олимларнинг янги ихтироларига бир нуқтада ниҳоятда катта эҳтиёж сезадилар. У ҳам бўлса терим олдидан ғўзанинг баргини тўкиш масаласи. Олимларимиз билан бўлган бир суҳбатда мен эшитдимки ,улар ғўзанинг баргини кимёвий йўл билан тўкиш ўрнига, Грузияда ихтиро қилинган чой баргини терувчи машинага ўхшаш агрегатлар ёрдами билан териб олиш йўлларини изламоқдалар. Агар кўсакларга зарар етказмасдан, терим олдидан ғўзанинг баргини худди чой баргига ўхшатиб саралаб териб оладиган машина ихтиро қилинса, бунинг фойдаси ва самараси жуда кўп томонлама бўлар эди. Биринчидан, очилган пахтага кимёвий дефолиант тушмаса, толанинг сифати яхшироқ бўлиши мумкин. Ҳозир пахта толасининг сифатини яхшилаш учун қанчалик катта кураш кетаётгани ҳаммага маълум.

Иккинчидан, дефолиант куйдириб тушириб юборадиган кўм-кўк ғўза барги чорва учун яхши озуқага айланади. Пахта далаларимиздан бундай озуқани миллион-миллион тонналаб олиш мумкин.

Мана шунинг ҳаммасини ҳисобга олиб, олимларимиз машинасозлар билан ҳамкорликда ғўза баргини чой баргидек саралаб, эҳтиёт билан териб оладиган машинани ихтиро қилсалар халқ фаровонлиги йўлидаги яна бир янги юксаклик забт этилган бўлар эди.

Туроб ТЎЛА,

Ўзбекистон халқ ёзувчиси

ҚАЛАМИМГА СИҒИНАМАН

Қаламимга сиғинаман
Қаламимга сиғинаман, сизни десам,
Сизни деган сўзларига, куйларига.
Сизсиз унинг куйларида, бир нарса кам,
Етмай афсун, бир издаҳом ўйларига.
Забт этади меҳнатингиз силсиласи
Сиз кашф этган меҳнатингиз зилзиласи,
Ҳадисингиз, беандоза талъатингиз,
Сиз кашф этган бу беқиёс санъатингиз.
Фахр этади бу беадад фахрингиздан,
Пахтангизнинг нуфузидан, нашъасидан.
Ўтаётган оппоқ-оппоқ наҳрингиздан,
Далангизнинг хазинаи чашмасидан!
Сахий кузнинг, ҳассос кузнинг залвори зўр,
Меҳнатингиз маҳобати оламжаҳон.
У тароват йироқлардан боқар мағрур,
Тонг нуридай оппоқ-оппоқ, довон-довон!
Истиҳола олур гоҳо қаламимни
Зукко-зукко қизларингиз мафтунидан.
Мисраларга яшираман саломимни
Қўрқа-қўрқа сеҳрлари афсунидан.
Пахта тердим, минг бор сизга салом билан,
Салом бериб минг бор тўккан терингизга.
Пахта тердим мен ҳам дўстим қалам билан,
Салом бериб минг бор она ерингизга!

АҲМАД ЗОҲИР ҚЎШИҒИ

Ўз халқи душманлари томонидан ўлдирилган машҳур афғон хонандаси Аҳмад Зоҳирни ёд этиб...

Куйлаб туриб йиқилдим йўлингда!
Ғаму ғазабга тўлган ватаним,
Қайта дунёга келган ватаним,
Афғон билан туғилган ватаним,
Куйлаб туриб йиқилдим йўлингда!
Кулгинг қолди кўзимда ёш бўлиб,
Куйлай туриб йиқилдим қўлингда!
Йўлга тушган эдим сен бош бўлиб,
Алам кетди дилимда тош бўлиб,
Куйлаб туриб йиқилдим қўлингда!
Куйлаб туриб йиқилдим йўлингда!
Аҳмад Зоҳир лақабим мангудир,
У ўчмайди, у қуёш рангидир.
У инқилоб, Савр ойи тонгидир,
Куйлаб туриб йиқилдим қўлингда!
Куйлаб туриб йиқилдим йўлингда!

Шукур БУРХОНОВга

Ҳаммамиз ҳам зотан жиндек шоирмиз,
Озгина Навоий, озгина Машраб.
Мушоира они ҳозир —нозирмиз,
Қалбимиз қатида икки байт асраб.
Озгина дилафгор Нодирабегим,
Озгина Фурқатмиз, озгина Ҳамза.
Шундан келур доим сени куйлагим,
Шундан қўшиғимда гоҳ мунг, гоҳ ғамза.
Шундан жиндак Ғафур, жиндак Олимжон,
Жиндак Шайхзодамиз, озгина Қаҳҳор.
Шундан кафтимизда бамисоли нон,
Юртимиз ҳамиша азиз ва дилдор.
Уни севмоқ ўзи гўзал ва дилбар,
Имонимиз бутун, омондир шуур.
Озгина меҳрдан товланиб диллар
Озгина Абрормиз, озгина Шукур.

ЯНГИ НОМЛАР

ҲОЛАТ

Кўзларинг кўзимга
айтар бир қўшиқ,
Бир тотли қўшиққи,
бир менга аён.
Кўксимга бош қўяр
ишонч ва севинч,
Қучоғига олар сени ҳаяжон...
Осмон деразадан
жилмайиб боқар;
Юлдузлар жонсарак
бўлишиб бу чоқ,
Кўзларинг куйлаган
ширин қўшиққа
Тераклар ортидан
тутарлар қулоқ...

ЭРТАК

Жонгинам, истасанг,
шеър ўқиб берай,
Истасанг куй чалиб,
айтайин қўшиқ.
Тингласанг, айтайин
қизиқ бир эртак:
Бир йигит бир қизга
эканин интиқ.
Тингласанг, сўзлайин
ўша йигитнинг
Мактублар битганин
маъшуқасига:
«Азизам, гапим бор,
бир сафар чиққин,
Хирмон четидаги тол орқасига...»
Айтайми, гўзал ҳам
изтироб чекиб,
Жавоб битмоқ учун қўл уннаганин.
Бир сатр ёзолмай
жим қолган пайтлар,
Тиззасида Ой тунаганин...
Кўнглингни ёритса эртагим агар
Ва мени ўйўмасанг бир бетамизга,
Шуни ҳам айтардим:
ўша йигит-қиз,
Ўхшашлигин фақат иккаламизга!

Абдураҳмон АКБАРОВ.

Саида ЗУННУНОВАга

Билмам қай кун—кузми, баҳорми,
Қалбда сездим тошқин анҳорни,
Куйга солдим диёрни, ёрни,
Мана шундай бошланди бу шеър.
Сездим, тунлар билмай уйқуни,
Булбулларга ошно туйғуни,
Сўйлаб бердим гулларга уни...
Мана шундай бошланди бу шеър.
Бўстон бўлди ёр ўтган кўча,
Келса ногоҳ ҳижронли кеча,
Фиғон чекдим неча ва неча.
Мана шундай бошланди бу шеър.
Равон чиқмай қийнаса байтим,
Ёшлик ўтган боғларга қайтдим,
Мажнунтолга бир сирни айтдим.
Мана шундай бошланди бу шеър.
Ошкор этдим қувонч-дардим мен,
Гоҳ панд едим,
гоҳ мақталдим мен,
Юракларга йўл ахтардим мен,
Мана шундай бошланди бу шеър.
Хуллас, бўлиб бетараф ва жим,
Жабҳалардан четда қолмадим,
Қоғоз гулдек яшай олмадим,
Мана шундай бошланди бу шеър.

Эргашали АБДУЛЛАЕВ.

ЯНГИ ТАРЖИМАЛАР

УЧҚУН

ИНТИЛИШ

Интилиш мезони
ҳар хилдир, ажиб,
Ҳар кимни ҳар ёққа
бошлаб кетар у.
Кимнидир чўққилар
томон етаклаб,
Кимнидир чўлларга
ташлаб кетар у.
Бировлар интилар
ишқ гулзорига,
Муҳаббат вафодан
мадор, куч олиб.
Бировлар қўл урар
ҳасад торига,
Кимнинг йўлин тўсиб,
кимдан ўч олиб.
Интилиб, интилиб,
одамлар бари
Қўл қўяр интилиш ёзган ҳукмга.
Интилиш одил бир
ҳакам сингари
Одамларни бўлар икки туркумга.
Бир туркум интилар
одамийликка,
Бири — йироқлашар
одамийликдан.

ТАШНАЛИК

Сени оғушимда кўриб турсам-да,
Меҳру вафойингдан
эриб турсам-да,
Мудом зорингман.
Қонмас менинг ташналикларим.
Висолни излаблар ҳижрон онида,
Мен висол кўзлайман
висол комида.
Интизорингман,
Қонмас менинг ташналикларим.
Ҳаёт менга кулиб
боқса-да мудом,
Гуллар атрофимга
тўлса-да бу дам,
Гул хумориман,
Қонмас гулга ташналикларим.
Аслида ҳаёт бу—
ташналик демак,
Покиза ҳисларга
ошнолик, демак.

Гулчеҳра НУРУЛЛАЕВА таржималари.

ГУЛҚАЙЧИ

Бойдулла САРНУҒАЕВ,

қирғиз шоири.

ЎЗ ЭЛИНГГА ЁҚ

Ёмон шеър ҳам
зўр таржима қилинса,
Жарақлайди, маромига етади.
Буни билмай,
ўпкасини босолмай,
Баъзи бирлар
кўп ҳовлиқиб кетади.
Кўп тилларда
босилса-да ашъорим,
Ижодкорлар қаторида санама.
Оқ қалпоқли
қирғизимга ёқмасам,
Унда мени шоир дея тан олма.
Халқ баҳоси ҳақ баҳодир,
отайин,
Ночор шеърни
китобхонлар соз демас,
Ўз тилида элга ёмон кўриниб,
Ўзга тилда мақталгаклар
оз эмас...

Турсунбой АДАШБОЕВ таржимаси.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Б. ДАВЛАТОВ: Менга мамлакатимизда таъсис этилган медаллар ҳақида, бундай мукофот билан тақдирланганликни меҳнат дафтарчаларига қандай қайд қилиниши тўғрисида маълумот беришингизни сўрайман.

Жавоб: Маълумки, СССР медаллари — Ватан олдидаги хизматлари учун, шу жумладан меҳнатда кўрсатган алоҳида хизматлари учун меҳнаткашларни мукофотлаш формаларидан бири. Қуйидаги СССР медаллари таъсис этилган: «Шавкатли меҳнат учун», «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун», Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш юзасидан «Шавкатли меҳнат учун», «Меҳнат ветерани» ва бошқалар. СССР медаллари билан мукофотланишга сабаб бўладиган меҳнатдаги хизматларнинг турлари шу медаллар тўғрисидаги низомларда белгиланган. Корхоналарда ва муассасаларда меҳнат дафтарчаларини юритиш тартиби тўғрисидаги инструкцияга мувофиқ медаллар билан мукофотланганлик тўғрисида «Мукофотлар тўғрисидаги маълумотлар» деган бўлимга қайд қилинади. СССР медалларини фан, санъат соҳасидаги ютуқлар учун, шунингдек, конкурсларнинг якунларига ва бошқаларга қараб фан, маданият ташкилотларига бошқа ташкилотлар томонидан бериладиган медаллар билан (масалан, Ватанимиз фанининг атоқли арбоблари М. В. Ломоносов, И. П. Павлов, Н. Е. Жуковский, И. И. Мечников, В. В. Докучаев, А. С. Попов, А. П. Карпинскийларнинг хотирасига бағишлаб энг яхши илмий асарлар учун СССР Фанлар академиясининг президиуми томонидан таъсис этилган олтин медаллар билан) аралаштириб юбормаслик керак.

* * *

Б. ЖУМАЕВ: Мен Улуғ Ватан урушининг III группа инвалидиман. Лекин ҳозир ҳам заводда ишлаяпман. Айтингчи, агар менинг пенсия ҳамда иш ҳақим бир ойда 300 сўмдан ошиб кетса, бундай ҳолларда тўланадиган пенсия ҳажми қанча бўлиши лозим?

Жавоб: Ишлаётган Улуғ Ватан урушининг биринчи ва иккинчи группа барча инвалидларига инвалидлиги бўйича тўланадиган ҳақ уларнинг иш ҳақи ва бошқа даромадлари қанчалигидан қатъий назар тўлалигича тўланади. Учинчи группа уруш инвалидлари эса агар улар оладиган иш ҳақи бир ойда пенсия билан қўшиб ҳисоблаганда 300 сўмдан ошиб кетмаса, пенсия пулини тўла ҳажмда олишлари мумкин. Агар борди-ю, уларнинг оладиган пенсия ҳамда иш ҳақи 300 сўмдан ошиб кетса, бундай ҳолларда пенсия ҳажми бир мунча камайтирилади, лекин у белгилаб қўйилган минимумдан паст бўлмаслиги (собиқ солдатлар учун у ойига 40 сўм, офицерлар учун эса 60 сўм) керак. Инвалид колхозчиларга пенсиялар улар оладиган иш ҳақи ва колхоздан кўрадиган даромадларини ҳисобга олмаган ҳолда тўла ҳажмда тўланади.

* * *

Ж. ҲИКМАТОВ: Мени бир масала қизиқтиради: 18 га тўлмаган ёшларга отпускалар беришда қандай имтиёзлар бор? Шу имтиёзлар нималардан иборат?

Жавоб: Ўзбекистон ССРнинг меҳнат қонунлари Кодексининг 86 ва 207-моддаларига мувофиқ 18 ёшга тўлмаган ишчи ва хизматчиларга ҳар йилги отпускалар ёз пайтида ёки шундай категориядаги хизматчиларнинг хоҳишларига кўра йилнинг истаган пайтида берилиши мумкин.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

3 бет. Тошкент оқшоми

23 АВГУСТ, 1932 й.

Тоҳир МАЛИК

ЧОРРАҲАДА ҚОЛГАН ОДАМЛАР

(ФАНТАСТИК ҚИССАДАН ПАРЧА)

Рҳақ Ерга қадам қўйиши билан энг аввало одамларга яқинлашиш йўлини ўйлади. Тангда берилган талай тавсияномалардаги турли йўл-йўриқларни мутлақ қонун деб билмади. Чунки улар одамлар ҳаёти, феълатворини яхши ўрганмай туриб тузилганди. Линкосмофон ёрдамида Ердаги йирик халқлар тилини ўрганган Рҳақ одамлар ичида юриб уларнинг қизиқишларига зеҳн солиб, табибликни танлади. Шундай йўл тутсагина, назарида, одамлар билан қалин алоқа боғлай оларди. Рҳақ ўйлаганча бўлиб чиқди. Тез орада унинг дўстлари кўпайди.

Лукн Рҳақнинг тутган йўлини ёқламай тавсияномаларга суяниб, одамларни четдан кузатишни маъқул кўрди. Рҳақ бунинг номақбул йўл эканини билса ҳам, «қани кўрайлик-чи, нимага эришар экан», деб монелик билдирмади.

Халқ табобатини ўзлаштирган Рҳақ, ўзини турк элидан келган табиб, деб таништириб, Бухоронинг кунчиқар томонидаги даҳадан бир ҳужрани ижарага олди. У табобатда қўлланилаётган дори-дармонларини қўллай олмас ҳам эди. Бу билан ўзини фош қилиб қўйиш мумкинлигини биларди. Қолаверса, ерликлар ҳаётига фаол аралашиш қатъий таъқиқланган эди. Шундай бўлса-да, Рҳақ баъзан хасталарни беихтиёр равишда телепатия йўли билан даволаб юрар кейин ҳиссиётга берилгани учун ўзини-ўзи лаънатларди. Хасталарнинг тез даво топиши изсиз кетмади. Бурни анчайин беўхшов, қулоғи эса аксинча кичик, кўзлари ботиқроқ, ранги оқ сариққа мойил, дам ҳаддан зиёд секин, дам сакрагудай бўлиб юрадиган Рҳақ «Табиб афанди »деган ном билан тез орада эл оғзига тушди. Оқибатда у Бухоро фуқоролари ичида анчайин янгича фикрлашлари билан ажралиб турувчи зиёли ёшларга яқинлашди. Бу ёшларнинг фикрлари турлича бўлса-да, мақсадлари бир эди. Уларни ҳозирча фақат шу мақсад бирлигигина ушлаб турар, келажакни кўра олиш хислатига эга бўлган Рҳақ вақти келиб бу якдилликнинг дарз кетишини яхши биларди.

Уй эгаси — ўзини маърифатпарвар деб билувчи йигит —ҳужрасида йиғилганларида, баъзан Табиб афандини ҳам чорлашарди. Бир чеккада уларнинг суҳбатларини тингловчи Рҳақ баҳсларга қўшилмас, аммо қай бирининг ҳақ, қай бирининг ноҳақ эканини фаҳмлаб ўтирарди.

Жавзонинг аввалида даврага янги меҳмон қўшилди. Уни Сабоҳиддин деб таништирдилар. Буғдойранг, елкадор, соқол-мўйловли, симоби саллали бу муллаваччага Рҳақ дастлабки куниёқ эътибор қилди. Сабоҳиддин даврадагилардан фақат овозининг жаранггигина эмас, кескинлиги, журъати, энг муҳими, эл учун астойдил қайғуриши билан ажралиб турарди. Зоҳиран бошқалар ҳам эл иши деб қайғурардилар. Аммо улардан ҳар бирининг дилида ўз манфаатини ўйлаши Рҳаққа ойдай равшан эди.

Сабоҳиддин ё учинчи, ё тўртинчи келишида баҳс бехосдан очиқ курашга ўтганди. Ўша куни, барча шомга қолмай йиғилган бўлса-да, уй эгасидан ҳануз дарак йўқ эди. Даврадагилар хавотирланиб, энди тарқалишга тутинганларида Шоазиз терга пишган ҳолда кириб келди.

— Узрлиман, афандилар, айбситманг, — деди у астойдил хижолат чекиб, ҳамма билан бир-бир қўл олишиб сўрашар экан. — Шундайин ажиб бир суҳбатга берилдимки, уни узишга сира журъат қилолмадим. Марҳамат, афандилар, ўтиринглар, ҳозир дастурхон тузайман.

Даврадагилар бунга ҳожат йўқлигини айтиб, эътироз билдиришса ҳам дастурхон тузади. Қўли ишда, кечикиш боисини баён қилди:

— Писташиканон[1]да пича юмушим бор эди. У ердан ҳовуз лабига ўтиб бир пиёла чой ичай, деб бораётган эдим. Қарасам Кўкалдошнинг шундай биқинида кишиларнинг ҳожатини чиқариб ўтирувчи мирза имлаб чақиряпти. Илгари бир-икки салом-алик қилиб эдим, юз ўгириб кетиш айб бўлар, деб ёнига бордим. «Мулла йигит, сизни бир сирдан огоҳ қилайми?» сўради. Ажабландим. Яна амир ҳақида иғво сўз айтиб, шўримни қуритмаса эди, деб ҳайиқдим ҳам. Атрофга қарасам, айғоқчи зоти йўқдай. Мирза хавотиримни сезди. «Сиз, зинҳор чўчиманг, айтадурганим яхши гап» деди. Айтинг, деб рўпарасидаги бўйрага чўкдим. «Тунов оқшомда бир йигит менга китоб келтириб аввалига анча ақча сўради. Қайнатасидан мерос экан. Ўзимнинг ақлим етмайди, деб ташлаб кетди. Уйга бориб бу китобни ўқидиму, ҳанг-манг бўлиб қолдим. Ўзбекнинг донишманд алломалари бу қадар кўп деб сира ўйламагандим» деди мирза ёқа ушлаб. «Дунёвий илмларнинг аксарига ўша зоти табаррук алломалар пойдевор қўйиб кетганлар. Фақат буни элимиз дуруст идрок қилмайди», дедим. «Сиз каби мулла йигитлар бу юмушни бўйнига олса, ажиб савоб иш бўлар эди», деди у афсус билан. Кейин ал-Форобий, ал-Хоразмий, ал-Фарғоний, ал-Беруний, Ибн Синодан тортиб Мирзо Улуғбекка қадар ўтган алломаларни бир-бир айтиб берди. Бу зоти табаррукларнинг номлари қаторида ҳали биз эшитмаган шундай алломалар бор эканки, тинглаб ҳайратга ботдим, афандилар. Сизнинг бунда кутуб ўтирганингиз ҳам хаёлимдан кўтарилибди. Мирзонинг сўзи тугагач, ўзимга келиб шошқич йўлга тушдим. Кела келгунимча элимиз бу зоти табаррукларнинг даҳосидан баҳра экан, бунга ким айбли, деб ўзимга-ўзим савол бердим. Кейин энг аввало амир тузуми айбли, деган тўхтамга келдим.

— Амир «алломалар мероси маҳв этилсин», деб олий фармон чиқарибдими,— деди Сабоҳиддин унинг сўзини бўлиб. Шоазиз бундай луқмани кутмагани учун жавобга тараддудланди. Даврабоши Салимхўжа унинг жонига ора кирди:

— Бундай фармон қоғозда бўлмаган тақдирда ҳам, амалда мавжуд мулла,— деди у одатдагидай босиқ оҳангда.

—У ҳолда айбномани англаёлмай қолдим, — Сабоҳиддиннинг соддадиллик билан айтган бу гапи Шоазизнинг ҳикоясини узиб, баҳснинг бехас бошланишига сабаб бўлди.

—Амир тузумининг айбини билмоқ учун кўзини очиб атрофга зеҳн солмоқ кифоя. Сиз, мулла, таҳсилдан бўлак нарсаларни кўп ҳам эътиборга олмайсиз. Умид қиламизки, бу суҳбатлардан сўнг оқ-қорани аниқ ажрата бошлайсиз. Мен энди айбномамизни сизга шарҳлаб берай: алломалар меросидан баҳраманд бўлмоқ учун, энг аввало, янги мактаблар очмоқ зарур. Энг муҳими —мактабни дин назоратидан холи қилмоқ шарт.

— Демак, алломалар хазинасига гайри йўл билан бормоқ керак экан-да? — деди Сабоҳиддин норози оҳангда.

— Йўқ, —деди Салимхўжа кулимсираб. Ундай эмас. Агарчи янги мактаб яна ҳозирги муллалар қўлида қолар экан, дунёвий илмларга йўл очилмайди. Сиз каби муллаваччаларни ўрусияга, ҳатто инглизлар юртига таҳсил учун юбормоқ даркор. Мадрасаларда замонавий илмларни жорий этмоқ шарт. Шулар хусусида амир ўйламай ким бош қотирсин? Амир элнинг отасиман, дегани ҳолда юртнинг равнақи учун жон куйдирмайди. Раиятнинг равнақи фақат илму-урфон билангина бўлади. Файзуллохўжанинг Петербургда таҳсил олиб қайтганини айтиб эдим. Ўша зот падари бузургворларининг бутун ақчаларини шу хайрли ишга сарф этмоққа қарор берганлар.

— Ҳаммасини-я! — деди Шоазиз бу гапга ишонқирамай.

— Ҳа, ҳаммасини.

— Оталарининг ақчалари амирникидан ҳам кўп дейишарди.

— Амир, ақча бермаган тақдирда ҳам, йўлга ғов солмаса, гўрга эди.

— Амир ҳеч қачон муросага келмайди.— деди Шоазиз асабий қўл силтаб. — Уни маҳв этиш керак, тамом!

— Ундан кейин-чи? —деди Сабоҳиддин уй эгасининг кескин гапидан таажубга тушиб.

— Ундан кейинми?

—. Шоазиз, айғоқчи эмасмикин, бу муллавачча, деб иккиланди. Кейин Сабоҳиддинни Салимхўжа бошлаб келганини эслаб, фикрини яширмади. —Кейин жумҳурият барпо этамиз. Сармоя эгаларини ҳамнафас қиламиз. Шундагина юртимиз қад кўтаради.

—Сиз айтганча бўлса, қад кўтаролмайди, —деди Салимхўжа эътироз билдириб.

— Нима учун?

— Жумҳуриятни ким бошқаради?

— Биз каби зиёли аҳли билан катта сармоя эгалари. Айтайлик Файзуллохўжа. Ахир, бу ишга катта сармоя керак.

— Йўқ, Шоазиз афанди, амирни халқ маҳв этар экан, меҳнатни халқ қилар экан, демакки, халқ жумҳурияти барпо бўлиши керак. Файзуллохўжа ҳам шу фикрда.

— Халқ дедингизми?— Шоазиз истеҳзо билан жилмайди.—Эплай олмайди!

— Бекор гап. Сиз ҳозиргина тилга олган зоти табарруклар ҳам шу халқнинг фарзандлари эканини унутманг.

—Инчунин биз ҳам, сармоя эгалари ҳам.

—Тўғри, аммо сармоя эгалари меҳнат аҳлига қайишмайди.

— Сизнингча халқ жумҳуриятини оддий одамлар бошқарадиларми? — деди Сабоҳиддин.

— Ҳа.

— Мен халқ деганда деҳқонни ҳам, ҳунармандни ҳам, ўғри, муттаҳамни ҳам тушунаман,—деди Шоазиз. — Одамлар орасида инсоф эгаси ҳам, худобезорлар ҳам бор. Жумҳурият тахтига инсофсизлар ўтирса, у ҳолда юртнинг аҳволи не кечади?

— Бундайларга халқ йўл бермайди. Ахир у оқ-қорани ажратади, кимни сайлаётганини билади-ку?

— Салим афанди, сиз саробни орзу қиляпсиз, —деди Шоазиз.

— Сиз-чи, бир жоҳилни иккинчиси билан алмаштирмоқчисиз, холос.

— Фикри ожизимча, амир маҳв этилган тақдирда, энг тўғри йўл ислом жумҳуриятини барпо этмоқдир, — Сабоҳиддин. — Халқни фақат аҳли дингина тўғри йўлга сола олади. Фақат исломгина бандаларни бадкорлик, инсофсизлик, бузуқликдан асраб қола олади.

Сабоҳиддиннинг бу фикри ўтга мой сепгандек бўлди, Шоазиз билан Салимхўжа унга қарши баҳсга берилдилар. Ҳозиргина айрим фикрда турганлар энди якдил бўлиб қолишди. Сабоҳиддин уларнинг фикру далилларини индамай эшитар, кейин қуръондан оятлар келтириб, ўз айтганини маъқулларди. Рҳақ баҳслашаётган ёшларга қулоқ солиб, Салимхўжа билан Сабоҳиддингина ўз маслагига чинакам содиқ эканини аниқлади. Шоазиз бугун гап талашаётган бўлса-да, эртага вазиятга қараб фикридан қайтиши, халқ жумҳуриятини ҳам ислом жумҳуриятини ҳам қўллаши мумкин эди. Рҳақ Тангликларга хос кейин бўладиган воқеаларни олдиндан сезиш хислати билан Салимхўжа тутган йўлнинг тўғри эканини биларди. Ҳали Сабоҳиддиннинг ўз маслаги йўлида кўп азоб чекиши ҳам унга маълум эди. Машаққатлар Сабоҳиддинни йўлидан қайтара оладими, йўқми? Рҳақ фақат шуни айтишга ожиз эди.

[1] писта чақувчилар маҳалласи.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

Тошкент шаҳридаги ҳунар-техника билим юртларига

1982-83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

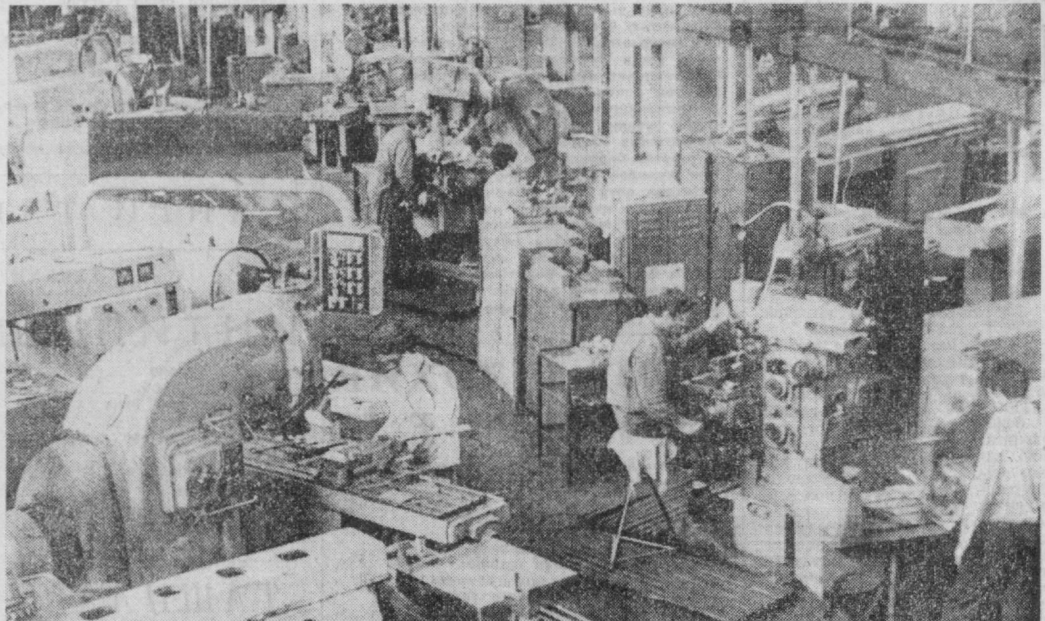

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ

95-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

металл бўйича токарь, механика-йиғув ишлари слесари, ремонтчи слесарь, электр пайвандчи, электр кўприкли кран машинисти, ОТК контролёри, автослесарь фрезерчи.

Ўқишга 15 дан 25 ёшгача бўлган 8—10 синф маълумотидагилар таклиф қилинади.

Ўқиш муддати: 8 синф маълумотидагиларга — 2 йил, 10 синф маълумотидагиларга — 1 йил.

Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради. Билим юртини тугатганлар юксак малакали мутахассис дипломини оладилар, шунингдек, олий ўқув юртига ва техникумларга имтиёзли шартлар билан кириш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Ўқиш даврида 2 йил муддатли таълим группаси ўқувчилари тўла давлат таъминотида бўладилар, 1 йил муддатли таълим группаси ўқувчилари техника билим юрти программасига кўра ойига 30 сўм ҳажмида стипендия оладилар.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртида, чунончи, юқорида санаб ўтилган барча ихтисосликлар бўйича мутахассислар тайёрлаш 6 ойлик курслари ташкил этилади. Билим юртига электр пайвандчи, электр кўприкли кран машинисти ихтисосликларидан ташқари қолган барча мутахассисликларга исталган ёшдаги кишилар қабул қилинадилар.

Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 17.00гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: 700077, Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Владимирский переулоги, 15-уй (1, 4, 17, 24, 63, 102-автобуслар, 17, 18-троллейбуслар, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби», «М. Горький» метро станцияси).

127-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналари учун юқори малакали мутахассислар тайёрлаб беради.

Эркаклар, аёллар ва болалар кийимларини тикувчи-моторист.

Билим юртига Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг шаҳарга яқин районларида яшовчи 8 — 10 синф маълумотли ўқувчилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: 10 синф маълумотлиларга — 1 йил, мазкур мутахассислик бўйича мактабларaро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида таълим олган ва тикиш-бичиш курсларини тугатганлар учун — 6 ой;

8-синф маълумотлилар учун — 2 ва 3 йил.

3 йил муддатли таълим программаси бўйича билим юртини тугатганларга эгаллаган мутахассислиги ва тўлиқ ўрта маълумот ҳақида диплом берилади.

2 — 3 йил муддатли таълим группаларининг ўқувчилари ўқиш даврида давлат таъминотида бўладилар. Бир йил муддатли таълим группаси ўқувчилари эса ойига 30 сўм ҳажмида стипендия оладилар, мактабларaро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати ва тикиш-бичиш курсларини тамомлаганлар эса ойига 70 сўм стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар стипендиясига қўшимча равишда иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар институт ва техникумларга ўқишга юбориладилар.

Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин: **Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 60-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси территориясида** (2, 57, 19, 21, 26, 51, 60, 72, 81, 47, 62, 89, 24, 115, 117-автобуслар, 2, 3, 16, 22, 23, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати). Телефонлар: 35-62-41, ички телефон: 3-35, 3-79.

Тошкент шаҳар, Магазин-мавзу кўчаси, 136-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг территориясида (10 «э», 43, 88-автобуслар, 27-трамвайнинг «Северний Алмазар» бекати). Телефон: 48-64-04.

Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 5 «а»-уй (2, 3, 25, 60, 80-автобусларнинг «Қизил тонг» бекати). Телефон: 33-19-24.

124-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, иш юритувчи, чизмачи-конструктор, ЭВМ оператори, ЭВМ программисти, ўйин автоматларига хизмат кўрсатувчи механик, ЭВМга хизмат кўрсатувчи ва ремонт қилувчи механик.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга 10 синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига қабул қилинганлар ойига 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Билим юрти техника воситалари билан яхши жиҳозланган аудиториялар, шунингдек, замонавий ҳисоблаш марказига эга. Унда ўқувчилар танлаган касблари бўйича мукаммал малака оширадилар.

Билим юрти қошида бадиий ҳаваскорлик, техника ижоди тўгараклари, вокаль-чолғу ансамбли, турли спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юртини тамомлаганлар турли министрлик ва идораларга, йирик ҳисоблаш марказлари ва конструкторлик бюроларига ишга юбориладилар, ўқишни аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига ўқишни давом эттириш учун юбориладилар.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, 84-алоқа бўлими, Хуршид кўчаси, 45-уй (14, 44, 56, 88 автобусларнинг «Семашко» номли институт» бекати). Телефонлар: 35-52-12, 35-61-09.

171-УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Бўёқчилар, буёқчи-альфрейшчиклар, сувоқчилар, қурувчи-дурадгорлар, электрмонтажчилар, электр пайвандчилар. Ғишт терувчи-монтажчилар, дурадгор-паркетчилар, облицовкачи-плиткачилар, ёғоч ва ганч ўймакорлари.

Ўқиш муддати — 6 ой ва 1—3 йил.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

3 йиллик ўқишни тамомлаганларга ўрта маълумот тўғрисида аттестат ва ҳунари бўйича аттестат берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак, ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

Областлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Ўқиш — 1 сентябрдан бошланади.

Ҳужжатлар соат 9.00 дан бошлаб қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри —81, Домбробод кўчаси, 74-уй. (54, 50, 70, 79, 80, 34, 103, 123-автобусларнинг «16-Поликлиника», 16- троллейбуснинг «Домбробод» бекатлари). Телефон: 77-49-53.

«ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ» НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ-РЕМОНТ ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ

155-ШАҲАР ТЕМИР ЙУЛ УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Олисга қатновчи пассажир вагонларининг проводниги. Ўқиш муддати—1 йил. Билим юртига 17,5 ва ундан катта ёшдаги ўрта маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади. Уларга ойига 30 сўм стипендия тўланади. Ётоқхона берилмайди;

Машинада қолиплаш қолипловчиси. Ўқиш муддати — 1 йил. 17,5 ва ундан катта ёшдаги 8—10-синф маълумотига эга бўлган ўсмирлар қабул қилинади. 8-синф маълумотидагиларга 30 сўм; 10-синф маълумотидагиларга ойига 70 сўм стипендия тўланади. Ётоқхона билан таъминланади;

универсаль-токарь. 17,5 ва ундан катта ёшдаги 10-синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Уларга ойига 30 сўм стипендия тўланади. Ўқиш муддати — 1 йил. Ётоқхона билан таъминланади;

тепловоз машинисти ва рефрижератор поездларининг механиги, 17 ва ундан катта ёшдаги, 10 синф маълумотидаги ўсмирлар қабул қилинади. Уларга ойига 30 сўм стипендия тўланади, Совет Армиясидан запасга бўшатилганларга эса — 72 сўм стипендия тўланади. Ўқиш муддати — 1,5 йил.

Тепловоз машинистининг ёрдамчиси, тепловоз механика қисми ремонти бўйича слесарь, электр пайвандчи, тепловоз-электр қисми ремонти бўйича слесарь, саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь, совутиш асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати — 3 йил.

Билим юртига 15 ва ундан катта ёшдаги 8-синф маълумотидаги ўсмирлар қабул қилинади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал овқат, кийим-бош, шунингдек, ишлаб чиқариш практикаси даврида меҳнат ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар. Ўқиш даври доимий меҳнат стажига киради.

Ўқишни битирганларга билим юртини тамомлаганлик ҳақидаги диплом берилади, ўқишни аъло баҳолар билан тугатганлар имтиёзли шартлар билан олий ва ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилинадилар. Билим юртини тугатганлар темир йўл ходимлари учун жорий этилган имтиёзлардан фойдаланадилар, шунингдек, Совет Иттифоқининг исталган бурчагига поездда бепул бориб келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР—1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5-трамвайлар, 22, 55, 106-автобусларнинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-07.

Ўзбекистон ССР мебель саноати министрлиги ҳузуридаги

140-ШАҲАР УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

станокчи, фанерчи, дурадгор, ёғочни қайта ишлаш асбоб-ускуналарини созловчи, прессловчи, юмшоқ мебелларни қопловчи-безовчи. Ўқиш муддати — 1 йил: бадиий ва бежамдор мебеллар дурадгори, мебелсоз дурадгор. Ўқиш муддати — 3 йил: ошхона мебелларини ишлаб чиқарувчи мебелчи-дурадгор. Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил.

Билим юртига 15 ва ундан катта ёшдаги 8 — 10 синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Билим юртига қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, бепул кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

3 йил муддатли таълим группасини тамомлаганлар диплом оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан кириш учун йўлланма оладилар.

Билим юрти янги замонавий комплексда жойлашган. Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ва спорт комплекси ишлаб турибди.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Спутник массиви, 4-квартал (58, 75, 40-автобуслар, 19-троллейбуснинг 140-ГСПТУ—бекати).

200-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юртига 8—10 синфни тамомлаган 14—15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ҳунар-техника билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича «Миконд» заводи учун ёш кадрлар тайёрлайди: резистор-йиғувчилар, интеграл микросхемаларни йиғувчилар, ярим ўтказгичли асбобларни йиғувчилар, техника контроли бўлими контролёри, радиотехника асбобларининг монтажчилари, электромонтёрлар, конструктор-чизмачилар, токарь-универсаль, слесарь-асбобсозлар, автослесарлар, приборчилар, хрусталь буюмларини пардозловчилар.

Билим юртида ўқиш муддати —1 йилдан 3 йилгача.

Бир йиллик ўқиш пайтида ўқувчиларга ойига 30 сўм стипендия берилади. Совет Армияси сафида хизмат қилиб қайтган ҳарбий хизматчилар корхона ҳисобидан қўшимча 45 сўм стипендия оладилар. 3 йиллик ўқиш пайтида ўқувчилар 3 маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланади. Ишлаб чиқариш практикаси даври иш стажига қўшиб ҳисобланади ва 33 процент маош берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатган ўқувчиларга олий ўқув юртларига кириш учун имтиёзли йўлланма берилади.

Билим юрти қошида «Ёшлик» киностудияси, фототўгарак, футбол, кураш, бокс, енгил атлетика спорт секциялари ишлайди.

Каникул вақтларида ўқувчилар Қорадениз бўйига, санаторияларга ва дам олиш уйларига ҳамда «Чимён» лагерларига путёвкалар билан таъминланадилар.

Ҳужжатлар соат 9.00 дан 17.00гача қабул қилинади.

Билим юртини битирганлар «Миконд» заводига йўлланма оладилар.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Ўзбекистон кўчаси, 106-уй (метронинг «Халқлар дўстлиги» станцияси).

2-пойабзал фабрикаси базасидаги

149-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: бичувчи, (пойабзални устки деталларини тикувчи), **пойабзални якка-буюртма ҳолида тайёрловчилар, саноат ускуналарига хизмат кўрсатувчи ремонтчи слесарлар.**

Танланган мутахассислик бўйича ўқиш муддати 1 ва 2 йил.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга 8, 9—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўрта маълумоти билан билим юртига ўқишга кирганларга ҳар ойда 70 сўм ҳажмида стипендия берилади.

8 синф ҳажмида ўқишга кирганлар эса давлат таъминотида бўлиб, кийим-бош ва кунига 3 маҳал овқат билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юрти қошида кечки мактаб мавжуд.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига ўқишга юборилади.

Билим юртида қуйидаги тўгараклар мавжуд: тикиш ва бичиш, тўқиш, кино-фото, миллий чолғу асбоблари бўйича ва спорт секциялари мавжуд.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) қабул қилинади.

Бизнинг адресимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Домбробод массиви, Наққошлик кўчаси, 199-уй. Телефон: 76-77-45.

228-ШАҲАР УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

мастер ёрдамчилари (тўқув ва йигирув машиналари бўйича), контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича слесарлар, электромонтёрлар, слесарь-сантехниклар, слесарь-ремонтчилар қурувчи-дурадгорлар, бўёқчилар.

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15—17 ёшли йигит-қизлар қабул қилинади.

3 йиллик группаларга ўқишга қабул қилинганлар кийим-кечак, 3 маҳал иссиқ овқат ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент маош билан таъминланадилар ва танлаган мутахассиси билан бирга тўлиқ ўрта маълумотга эга бўладилар.

1 йиллик группаларга ўқишга қабул қилинганлар 70 сўм стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент маошни оладилар.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишни аъло даражада битирган ўқувчиларга ўрта ва олий ўқув юртларига кириб ўқишни давом эттиришлари учун йўлланма берилади.

Билим юртида спорт, фото тўгараги, халқ чолғу ансамбли ва вокаль-чолғу ансамбллари ташкил этилган.

Совет Армияси сафидан запасга қайтганлар 80 сўм стипендия билан таъминланадилар.

Ўқиш — 1сентябрдан бошланади.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00дан 17.00гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар Собир Раҳимов район, Собир Раҳимов кўчаси, 313-уй (2, 7-троллейбусларнинг «Красноармейская кўчаси» бекати).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» базасидаги

22-ШАҲАР УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

қурувчи-дурадгор, қурувчи-бўёқчи, облицовкачи-плитачи-мозаикачи, электр газ-пайвандчи. Ўқиш муддати — 3 йил.

Билим юртига 8 синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Дурадгор, паркетчи, облицовкачи, электр пайвандчи. Ўқиш муддати — 1 йил. 10 синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар ва Тошкентда пропискада турадилар.

Ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари ўқиш даврида уч маҳал овқат, иш кийими ва парад формаси билан таъминланадилар, практика даврида эса ишлаган меҳнат ҳақининг 50 процентини оладилар.

Бир йил муддатли таълим ўқувчилари ойига 30 сўм стипендия оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга кирадилар.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, вокаль-чолғу ансамбли, спорт секциялари, отиш тири ишлаб турибди.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Ленин райони, Астрахань кўчаси, 12-уй (5-трамвайнинг «Зелёний базар»; 1-трамвайнинг, 22-автобуснинг «Дегтяров кўчаси» бекати).

Ҳунар-техника таълими системасидаги билим юртларига ўқишга кириш учун қабул комиссияларига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: ҳунар-техника билим юртига қабул этиш ҳақида мазкур билим юрти директори номига ариза (танланган касб аниқ кўрсатилиши шарт), ўрта мактабни тамомлаганлик ҳақидаги ҳужжат (гувоҳнома ёки аттестат), медицина справкаси (286-форма), учта фотосурат (3 x 4 см.), корхона ёки ташкилот (агарда ўқишга кирувчи шахс мазкур ташкилотлар томонидан юборилаётган бўлса)нинг йўлланмаси.

Ўқишга кирувчи билим юртига келган заҳоти қабул комиссиясига паспорти, чақирилиш қоғози (ҳарбий хизмат ёшидаги кишилар учун) ёки ҳарбий билетини (запасдаги ҳарбий хизматга лаёқатли кишилар учун) кўрсатади, зотан бу ҳақда сўнг ўқишга кирувчининг шахсий варақасида қайд этилади.

Билим юртига қабул ҳақидаги аризани топширганлар ўзлари танлаган касби бўйича ишлашга жисмоний лаёқатли ва соғлиғига мувофиқ келишини аниқлаш учун медицина кўригидан ўтади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент— ГСП. Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —33-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари—33-90-50.

23 АВГУСТ, 1932 й. Р—04990. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691.